

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΒΗΒΗΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100, Ἐξά-
μηνι δραχ. 55, Τρίμηνι δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50-
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνιο καὶ Τρίμηνο ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 47ος

Ἀθήναι, 6 Μαΐου 1939

Ἔτος 61ον.—Ἀριθ. 23

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

— Δόξα Σοι ὁ Θεός, εἶπε ὁ μεγάλ-
ος Τζάκ. Ἄν εἶχαν μείνει μερικοὶ
ἀπὸ δαύτους στὸν ἀφρό, θὰ εἴμαστε
ὕποχρεωμένοι νὰ τοὺς βοηθήσουμε.

— Αὐτὸ ἀκριβῶς συλλογισζόμενον
κι' ἐγώ, εἶπε ὁ Τόμ Πλάττ.

— Τὸν ἐβλεπε πούρχόταν, τὸν ἐ-
βλεπε πούρχόταν,
ἔκανε ὁ μάγειρας,
στριφογυρίζοντας
τὰ μάτια του. Πή-
ρε τὴ γρουσουζιά
του μαζὶ του στὸν
πάτο τῆς θάλασ-
σας.

— Αὐτὸ τὸ νέο
θὰ εὐχαριστήσῃ ἔ-
λα τὰ ψαράδικα, ἔ-
ταν τὰ ἰδοῦμε, εἶ-
πε ὁ Μάνουελ.

Ὁ Πέν ἦταν κα-
θισμένος ἐπάνω σὲ
μιὰ κουλούρα ἀπὸ
σχοινί κι' ἔκλαιγε
μὲ λυγμοὺς μπρὸς
σ' ὅλη αὐτὴ τὴ φρί-
κη καὶ στὴν ἀθλιό-
τητα. Ὅσο γιὰ τὸν
Χάρβεϋ αὐτὸς δὲν
ἦταν σὲ κατάστασι
ν' ἀντιληφθῇ πῶς εἶχε ἰδῇ τὸν θάνα-
το στὴν ἀπεραντωσύνη τῆς θάλασ-
σας, ἐνοιῶθε ὅμως τὸν ἑαυτό του πο-
λὺ ἀσχημα.

Ὁ Ντάν ἀνέβηκε τότε στὰ ξάρτια
καὶ ὁ Ντίσκο ἔφερε τὴ γολέττα πίσω,
σ' ἓνα σημεῖο ἀπ' ὅπου μποροῦσαν
νὰ ἔχουν πάντα τὸ μάτι τους ἐπάνω
στὶς σηματοδοτρεσ τοῦ παραγαδιοῦ καὶ
ἔρριξε τὴν ἄγκυρα τὴ στιγμὴ ἀκρι-
βῶς πού ἡ δμίχλη ἀρχισε πάλι νὰ
σπεύδῃ τὴ θάλασσα.

— Δὲν ἀργοῦμε νὰ περάσουμε ἀπὸ

τὴν ἄλλη πάντα ὅταν ἔρθῃ ἡ ὥρα
μας, εἶπε στὸ Χάρβεϋ. Αὐτὸ πού εἶ-
δες νὰ τὸ βάλῃς καλὰ στὸ νοῦ σου,
νεαρέ μου. Τὸ κρασί τοὺς τὰ ἔ-
κανε.

Μετὰ τὸ φαγητὸ ἡ θάλασσα ἦταν
ἀρκετὰ ἥσυχη γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ
ψαρέψουν ἀπὸ τὸ κατὰστρωμα—τού-

Στὸ σημεῖο πού εἶχε χαθῇ τὸ καράβι βόηκαν δύο τρία μαστέλλα, μιὰ
ξεκοιλιασμένη ψαρόβαρκα καὶ τίποτε παραπάνω. (Σελ. 193 στ. β')

τὴ τὴ φορὰ ὁ Πέν κι' ὁ μπάρμπα-
Σάλτερς ἔβχλαν τὰ δυνατά τους—καὶ
τὸ ψίρεμα ἦταν καλὸ καὶ τὸ ψάρι
καλὸ κι' ἐκεῖνο.

— Ὁ Ἀμπισάι πήρε τὸ δίχως ἄλ-
λο τὴν κακοτυχία του μαζὶ του, εἶπε
ὁ Σάλτερς. Οὕτε τόσο δὲν ἀλλάξε
ὁ ἀέρας ἀπ' ἐκεῖνη τὴν ὥρα. Τί κά-
νει τὸ παραγάδι μας ;

Ὁ Τόμ Πλάττ ὥστόσο ἐπέμενε νὰ
φύγουν ἀπὸ κεῖ καὶ νὰ πάνε νὰ ρί-
ξουν ἄγκυρα μακρύτερα λιγάκι. Μὰ
ὁ μάγειρας εἶπε :

— Τὰ μάγια λύθηκαν. Θὰ τὸ ἴ-
δῃτε. Ἐγὼ τὸ ξέρω.

Τὰ λόγια αὐτὰ ξεσήκωσαν τὸν Με-
γάλο Τζάκ σὲ τέτοιο σημεῖο ὥστε
κατάφερε νὰ πείσῃ τὸν Τόμ Πλάττ
νὰ βγοῦν νὰ σηκώσουν τὸ παραγάδι.

Αὐτὸ ἦταν μιὰ δουλειὰ κοπιαστι-
κὴ καὶ ἀρκετὰ ἐπικίνδυνη γιὰτὶ ὅταν
τὸ παραγάδι εἶναι μεγάλο καὶ παρα-
φορτωμένο, μπορεῖ νὰ παρασύρῃ ὁ-
λόκληρη τὴν βάρκα στὸ βυθό. Ὅταν
ὅμως μέσα ἀπὸ τὴ γολέττα ἀκουσαν
τό : «ὦ, κάπτην!»,
πήγε ἡ καρδιά
στὸν τόπο τῆς. Ἡ
βάρκα ἐρχόταν βα-
ρυφορτωμένη ξυ-
στὰ στὰ πλευρὰ
τοῦ Ἐδῶ Εἴμα-
στε, καὶ ὁ Τόμ
Πλάττ φώναζε τοῦ
Μανουὲλ νὰ κατέ-
βῃ νὰ τοὺς βοη-
θήσῃ.

— Δίχως ἄλλο
λύθηκαν τὰ μάγια
εἶπε ὁ Μεγάλος
Τζάκ, ἀρπάζοντας
τὰ ψάρια μὲ τὴν
πηρὸνα του ἐνῶ
ὁ Χάρβεϋ, μὲ τὸ
στόμα ἀνοιχτὸ ἀ-
πορούσε πῶς τὰ
κατάφερε ἡ βάρκα
μὲλο ἐκεῖνο τὸ
φορτίο, νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸ πνίξιμο.

— Τὸ πρῶτο παραγάδι εἶχε ψα-
ρέφει μόνο φύκια, ἐξακολούθησε ὁ
Μεγάλος Τζάκ. Ὁ Τόμ Πλάττ μού
πρότεινε νὰ τὰ μαζέψουμε καὶ τὰ
δύο καὶ νὰ γυρίσουμε, μὰ ἐγὼ τοῦ
εἶπα : «Εἶμαι σίγουρος πῶς ὁ γι-
ατρὸς βλέπει καλύτερα ἀπὸ μᾶς». Καὶ
ὅταν σηκώσαμε τὸ δεύτερο παραγά-
δι, εἶχε τόσα πολλὰ καὶ μεγάλα ψά-
ρια, πού κοντέψαμε νὰ βουλιάξουμε.

— Ἐγὼ μιὰ φορὰ δὲν ριψοκινδυ-
νεύω νὰ μείνω ἐδῶ, τουλάχιστον ὁ-

σο γυρίζουν ακόμη εκείνοι ένα γύρο, είπε ο Ντίσκο. Ο Άμπισάϊ πριν από μια βδομάδα δεν θα βουλιάζε για καλά. Άνεβάστε τις βάρκες και αφού φάμε θα βαλθούμε στο καθάρισμα των ψαριών.

Το καθάρισμα κράτησε ως τις έννεα και δυό τρεις φορές ακούστηκε ο Ντίσκο να γελάει καθώς ο Χάρβεϊ πετούσε τ' ανοιγμένα ψάρια μέσα στο άμπάρι.

— Ξέρεις πώς πώς μπροστά κάπως πολύ γρήγορα, είπε ο Ντάν την ώρα που τρόχιζαν τα μαχαίρια, όταν οι άλλοι είχαν κατέβει να κοιμηθούν. Έχει λίγη φουσκοθαλασσιά απόψε και δεν σ' άκουσα ακόμη να πήε λέξη.

— Έχω πολλή δουλειά, απάντησε ο Χάρβεϊ δοκιμάζοντας ένα μαχαίρι για να ιδεί αν ήταν καλά τροχισμένο. Τώρα που μου το είπες το βλέπω κι' εγώ πώς κουνάει.

Η γολέττα χοροπηδούσε γύρω από την άγκυρά της ανάμεσα στα κύματα με τις άσημένιες κορφές.

— Για κοίταξέ την τη γολέττα μας, δεν μοιάζει σαν να είναι ζωντανή; ρώτησε ο Ντάν το Χάρβεϊ. Να κοίτα, κοίτα τώρα. Δεν σου φαίνεται σαν να κάνη έναν τεμενάζ; Ωόπ!

Ο Χάρβεϊ έβαλε τα γέλια.

— Μα την άλληθια, είπε. Κάνει σαν να ήταν ζωντανή.

— Είναι πιδ σίγουρη από ένα σπίτι και πιδ ξερή από μια ρέγκα, είπε ο Ντάν, ενώ ένα μεγάλο κύμα τον πετούσε στην άλλη άκρη απ' το κατάστρωμα. Δεν είναι σαν αυτές τις οδοντογλυφίδες τις καινούργιες.

— Ποιές είναι οι οδοντογλυφίδες που λές, Ντάν.

— Είναι τα καινούργια καράβια, που κάνουν για το ψάρεμμα της ρέγκας. Μπροστά είναι στενά σαν κόττερα και πίσω ή πρύμη τους μοιάζει σαν του κότερου. Έχουν μυτερό μπομπρέσο μα το καμπούνι τους είναι τόσο ψηλό, που θα χωρούσε έλο το άμπάρι μας μέσα. Άκουσα πώς ο ίδιος ο Μπώργκες έκανε τα μοντέλλα για τρία-τέσσερα απ' αυτά. Ο μπαμπάς τα κατηγορεί γιατί κουνάνε πολύ μα τί τα θέλεις που ένα τέτοιο καράβι βγάζει χρήματα πολλά. Ο μπαμπάς ξέρει που να βρή το ψάρι, μα δεν του άρεσαν τα καινούργια πράγματα. Δεν πηγαίνει με την εποχή του. Τα καράβια αυτά που σου λέω έχουν του κόσμου τις τέχνες επάνω τους για να σέ γλυτώνουν από την πολλή δουλειά, κι' ένα σωρό άλλα, πράγματα που να χάνης το νοῦ σου. Έχεις δῆ τὸ «Εκλέκτορα»; τοῦ

Γκλώστερ; Έ, ἄς εἶναι οδοντογλυφίδα, είναι σπουδαίο καράβι.

— Και πόσο στοιχίζουν, Ντάν; — Οῦ. σωρό δολάρια, ἴσως και δεκαπέντε χιλιάδες, ἴσως και παραπάνω. Είναι στολισμένα και με χρυσάφια και με τι θέλεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Η συζήτηση αυτή έδωσε την αρχή για ένα πλήθος άλλες συζητήσεις ανάμεσα στα δυό αγόρια. Όλες αυτές οι κουβέντες γίνονταν όταν έκαναν τη βάρδια τους μαζί επάνω στο κατάστρωμα το πλημμυρισμένο από το φῶς του φεγγαριού ή το βυθισμένο σε βαθύ σκοτάδι ή πνιγμένο μέσα στην ομίχλη. Πίσω τους ή ρόδα του τιμονιού έτριζε αδιάκοπα κι' απ' έξω ή θάλασσα ψήλωνε και χαμήλωνε δλοένα χωρίς να σταματάη ποτέ και δίχως να σωπαινη μιὰ στιγμή. Μια φορά, όταν τα παιδιά είχαν πρωταρχίσει να γνωρίζονται μεταξύ τους, τσακώθηκαν άγρια και κυνηγούσαν ο ένας τον άλλο από την πρύμη στην πλήρη ώπου ανέθηκε ο Πέν για να τους χωρίσει. Τους υποσχέθηκε όμως πώς δεν θα έκανε λόγο στο Ντίσκο που εύρισκε πώς το να καυγαδίζει κανείς την ώρα της βάρδιας είναι χειρότερο παρά να κοιμάται.

Ο Χάρβεϊ δεν είχε ούτε την άναπτυξη ούτε τη δύναμη του Ντάν, πρέπει όμως να ποῦμε—κι' αυτό το χρωστοῦσε στην καινούργια ανατροπή που έπαιρνε—πώς αναγνώρισε τη ἦττα του.

(Άκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΡΚΑΔΙΟΣ ΑΒΕΡΤΣΕΝΚΟ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Π ρ ο σ ω π α ι. Πατέρας, Γίος.

Πατέρας. — Ω, αγαπημένο μου παιδί! Σπαράζεται ή καρδιά μου, όταν σκέπτομαι, ότι θα πάς στην ἄκρη του κόσμου.

Γίος. — Μὴν κλαῖς, πατέρα! Άς είμαστε γενναῖοι. Τὸ Βλαδιβοστόκ δεν είναι δά και ή ἄκρη του κόσμου!

Πατέρας. — Για τίξιδέφης, στη Σιβηρία, γεμάτη από δραπέτες κακούργους, σέ δρόμους επικίνδυνους, φοβερούς. Θα φθάσης άραγε σῶος!

Γίος. — Θα προσπαθήσω να φθάσω.

Πατέρας. — Αγαπημένο μου παιδί, θησχυρέ μου, θα με είδοποιήσης πώς θα φθάσης στο μέρος εκείνο;

Γίος. — Αμέσως, πατέρα μου, με τηλεγράφημα.

Πατέρας. — Με τηλεγράφημα; Χμ... Χμ... Φαίνεται πώς δεν ξέρεις ότι από τὸ Βλαδιβοστόκ ως την ευρωπαϊκή Ρωσία κάθε λέξη του τηλεγραφήματος κοστίζει δεκαπέντε καπνία.

Γίος. — Βέβαια. Και επείγον τηλεγράφημα κοστίζει ακριβώτερα.

Πατέρας. — Ένα τηλεγράφημα λοιπόν θα κοστίσῃ ένα σωρό χρήματα. Κι' επείτα τί σημαίνει, αν ἐγώ μάθω για την υγεία σου μιὰ βδομάδα αργότερα;

Γίος. — Ωραία. Τότε θα σου στείλω συστημένο γράμμα.

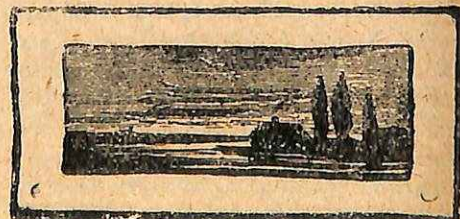
Πατέρας. — Συστημένο; Δηλαδή να ξεοδέφης δεκατέσσερα καπνία. Δεν είναι πολλά, αλλά τώρα τα ταχυδρομεία είναι τόσο τακτικά, ὥστε και ένα απλό γράμμα θα φθάση τον ίδιον καιρό, και με τὰ μισὰ λεπτά!

Γίος. — Άκουσε, πατέρα! Εμείς μεταξύ μας μυστικά δεν έχουμε, ούτε πολλά λόγια. Θα σου γράψω καλύτερα ένα δελτάριο, που είναι φτηνότερο και από τὸ απλό γράμμα.

Πατέρας, με δάκρυα στα μάτια. — Ένα τέτοιο έξυπνο παιδί να τὸ αποχωρισθῶ τόσο γρήγορα!... Πολύ ὠραία, ένα δελτάριο κοστίζει μόνον τρία καπνία. (Παῦσις). Ξέρεις τί, όμως;... Εγώ θα σου προτείνω ένα συνδυασμό πιδ φτηνότερο... Όταν θα φθάσης στο Βλαδιβοστόκ, ἔμπα σ' ένα μαγαζί και ἀγόρασε μ' ένα καπνὶ δυό φακέλλους. Τὸν ένα τὸν κρύβεις για ἄλλη φορά. Στὸν ἄλλον γράψε μόνο τη διεύθυνσή μου. Γράμμα δεν είναι ανάγκη να μου γράψης καθόλου. Τὸ χαρτί ἐπιστολῶν είναι ακριβό. Μέσα στο φάκελλο βάλε τὸ χαρτί εκείνο, με τὸ ὁποῖον θα σου τυλίξουν τοὺς φακέλλους, χωρίς να γράψης τίποτε και κλείσε τὸ φάκελλο. Επειτα ρίξε το στο ταχυδρομείο χωρίς γραμματόσημο. Εγώ θα τὸ λάβω ἔδῳ και θα μου ζητοῦν διπλὸ γραμματόσημο. Εγώ μόλις ἴδῳ τὸ φάκελλο με τη διεύθυνσή μου, θα καταλάβω ἀπὸ τὸ γράψιμο ότι είναι ἀπὸ σένα και ότι ἔφθασες καλά. Δὲ θα δεχθῶ τὸ γράμμα κι' ἔτσι ή ἀλληλογραφία αὐτή θα μᾶς κοστίσῃ μόνο μισὸ καπνί!

(Απὸ τὸ ρωσικὸ)

ΠΑΝΟΣ Δ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Άγαπητοί μου,

ΤΟ Νέο Κράτος εθεσπίσεν άγιορτάζεται ή Πρωτομαγιά σαν ήμέρα «εθνικής εργασίας». Κι' ἔτσι τη γιορτάσαν την περασμένη Δευτέρα οι εργάτες ὅλοι ἄδελφωμένοι, με χαρά κι' ἐνθουσιασμό. Άλλη φορά την ἔτρεμαν οι άνθρωποι αὐτήν την Πρωτομαγιά, κι' ὅχι τόσο ἔδῳ στην Ἑλλάδα, ὅσο σ' ἄλλην σχεδὸν την Εὐρώπη. Η ήμέρα της ἀνοξιάτικης χαράς, της γιορτής των λουλουδιών, γινόταν ήμέρα ἔχθρας, διαίρεσης, μίσους, μιὰ «ήμέρα ὀργῆς» (dies irae) που λέει κι' ή Γραφή. Γιατί την είχαν διαλέξει για να διαδηλώσουν τὰ φρονήματά τους, οι κομμουνιστές, οι εργάτες δηλαδή εκείνοι— συχνά και ἄεργοι, ἄλητες και κακοποιοὶ κάθε λογῆς—που, παρασυρμένοι ἀπὸ μιὰ σφαλερή κι' ἀνόητη ἰδεολογία, ἐπίστευαν πὼς ὁ εργοδότης είναι ὁ ἔχθρὸς τοῦ εργάτη, ὁ ἐκμεταλλευτὴς κι' ὁ τύραννος, και μαζί με τὸν εργοδότη, κάθε πλούσιος ή εὐπορος και κάθε φίλῃσυχος και νομοταγὴς νοικοκύρης. Τὴν εργασία τη θεωρούσαν γι' αὐτὸ δουλεία, ἀγγαρεία, κατάρρα, και φώναζαν πὼς πρέπει να ἐργάζονται χειρωνακτικά ὅλοι οι άνθρωποι τὸ ἴδιο, ἀπὸ λίγες ὥρες την ήμέρα, και περιφρονούσαν δλοτέλα τη διανοητική, την πνευματική εργασία, σὰ να μὴ συντελοῦσε κι' αὐτή στην εὐτυχία τοῦ συνόλου και στὸν πολιτισμὸ τοῦ τόπου. Ἐτσι μόνο δεν θα ὑπῆρχαν, κατὰ την ἰδέα τους, εἰλωτες και προνομιούχοι, θύματα και τύραννοι, παρὰ ὅλοι θα ἦταν ἴσοι.

Φυσικά, τίς ἀνατρεπτικές αὐτές ἰδέες δεν τις είχαν ὅλοι οι εργάτες. Ένα μέρος μόνο, μικρότερο ή μεγαλύτερο κατὰ τόπους. Τὴν Πρωτομαγιά λοιπόν ἐβγαίνουν για να διαδηλώσουν με φωνές και καμώματα μόνο αὐτοὶ οι ἄριστοί, οι κομμουνιστές. Οι ἄλλοι, οι φρόνιμοι, οι συντηρητικοί, ἀπείχαν. Η ἔκαναν ἀντιδιαδήλωση κι' ἐρχονταν σὲ ρήξη με τοὺς ἀντιθέτους τους. Η αὐτοὶ ἐρχονταν σὲ ρήξη με την ἀστυνομία και τὸ στρατό, που ἤθελε να ἐμποδίσῃ τις παρεκτροπές τους. Γίνονταν συμπλοκές, μάχες καμμιὰ φορά, σκοτώνονταν ἄνθρωποι κι' ἀπὸ τὰ δυὸ μέρη, κι' ή Πρωτομαγιά βαφόταν ἀπὸ αἷμα. Γι' αὐτὸ την ἔτρεμαν, και μάλιστα στην Εὐρώπη, ὅπου εκείνον τὸν καιρό, ὁ κομμουνισμὸς ἦταν διαδεδομένος πολὺ περισσότερο ἀπὸ ἔδῳ στην Ἑλλάδα. Κι' ὅταν πλησίαζε ή

ήμέρα, οι ἄνθρωποι ρωτιούνταν με αγωνία: «τί θα γίνη αὐριο μεθαύριο;...».

Άλλ' αὐτὰ σήμερα τελείωσαν. Σ' ἄλη την Εὐρώπη ὁ κομμουνισμὸς πατάχτηκε κι' ἔλειψε. Τὸ ἴδιο και στην Ἑλλάδα ὁ λίγος που ὑπῆρχε... κατὰ μίμηση τοῦ εὐρωπαϊκοῦ. Ἐμειναν ὅμως οι εργάτες. Και τὸ Νέο Κράτος σκέφθηκε σφώτατα: Μιὰ και ή Πρωτομαγιά ἦταν ή ήμέρα των ἐυγατιών, ἄς είναι τέτοια και τώρα. Ἀλλὰ των ἐργατιῶν ὅλων. Χωρὶς διαίρεση, χωρὶς διαφωνία, χωρὶς ἔχθρα. Ὅλοι σύμφωνοι, ὅλοι ἄδελφωμένοι, χεῖρόνακτες ή διανοητικοί, οι εργάτες ἄς γιορτάζουν την Πρωτομαγιά σαν ήμέρα «εθνικής εργασίας». Κι' ἄς μάθουν—γιατί θα είναι και ήμέρα προπαγάνδας—πὼς ή εργασία δεν είναι δουλεία, ἀγγαρεία και κατάρρα, ἀλλὰ χαρά, εὐλογία, δόξα, περφόρεια, πλοῦτος. Ο ἐργαζόμενος, ὅτι εργασία κι' αν κἀνη, δεν ὠφελεῖ μόνο τὸν ἑαυτὸ του, παρὰ συντελεῖ και στην εὐημερία τοῦ τόπου του, τοῦ ἔθνους του: Τὸ Νέο Κράτος μάλιστα προβλέπει

και ὑποσχεταί πὼς μόνο με την καθολική, την ὁμόθυμη, τη χαρούμενη αὐτή εργασία θα ἐπέλθῃ κι' ἐκείνο που ἐπιζητούσαν, με παράνομα μέσα, οι παλιοὶ κομμουνιστές: ή εὐημερία ὅλων των ἀνθρώπων, ὥστε να μὴν δπάρχουν πιά φτωχοὶ και πλούσιοι, παρὰ καθένας να ἔχῃ ἐξασφαλισμένα τὰ μέσα της ζωῆς χωρὶς να γυρεύῃ περισσότερα. Και τὸ πιστεύω δλοψυχα. Μόνο ή εργασία και παράλληλα ή ἐργατική νομοθεσία τοῦ Κράτους θα φέρῃ αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα. Ο κομμουνισμὸς ἀν ἐπικρατοῦσε θα ἔφερνε τὸ ἀντίθετο. Αὐτὸς θα ἐχώριζε ἀληθινὰ τοὺς ἀνθρώπους σὲ τυράννους και δούλους. Και τὸ χάσμα δὲν θα γεφυρωνόταν ποτέ.

Κι' ἐγώ ἕνας πνευματικὸς εργάτης εἰμαι. Τὸ Νέο Κράτος με βεβαιώνει πὼς συντελῶ κι' ἐγὼ στην εὐημερία τοῦ τόπου μου ὅσο κι' ἕνας που ἐργάζεται με τὰ χέρια. Και γιορτάζω την ἐργατική Πρωτομαγιά κι' ἐγὼ ὁ πνευματικὸς εργάτης με ὅλους τοὺς εργάτες σαν ἄδελφός.

Σὰς ἀσπάζομαι

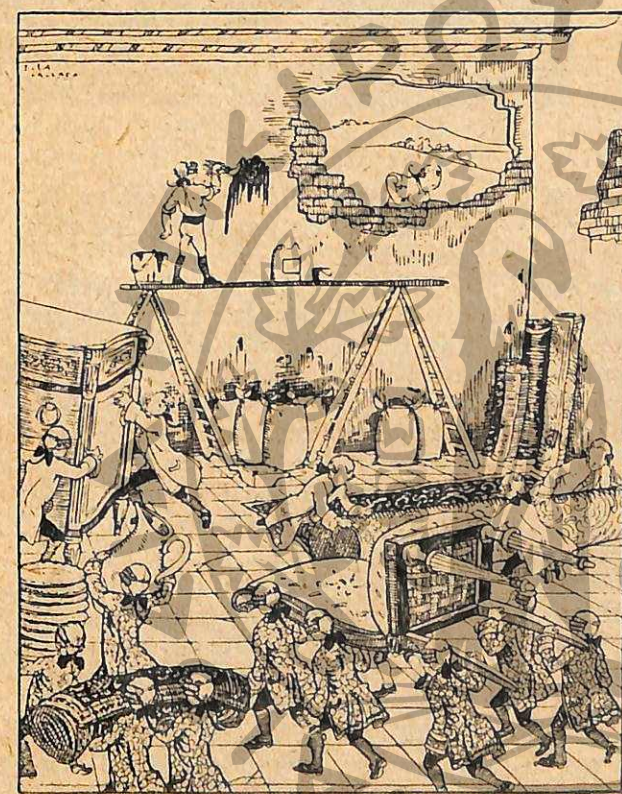
ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΑΛΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

23

Η Καλοκυρά φίλησε τὸν Γιαννάκη και διηγῆθηκε στη μητέρα του τί

και τί είχε κάνει γι' ἀγάπη της. Και τοὺς κινδύνους που πέρασε και τοὺς κόπους που ἀψήφησε, και τη γενναϊότητα, την ὑπομονή κι' ἐπιμονή που ἔδειξε σ' ὅλο τὸ μεγάλο και δύσκολο ταξίδι. Η μητέρα τοῦ Γιαννάκη συγκινήθηκε πολὺ ἀπ' αὐτή τη διήγηση και καταφίλησε πάλι τὸ παιδί της που κοκκίνιζε ἀκούγοντας τοὺς ἐπαινούς της Καλοκυράς.

Ἐπειτα αὐτὴ τοῦ εἶπε:

— Μεταχειρίσου τώρα τὸ δῶρο που σου ἔκαμε ὁ Γεροντάκος τοῦ Βουνοῦ. Κάτι καλὸ θα βγῇ ἀπ' αὐτό.

Πραγματικῶς, μόλις ὁ Γιαννάκης ἀνοίξε την ταμπακίερα, που τοῦ εἶχε χαρίσει

ὁ Γεροντάκος, βγῆκαν ἀπὸ μέσα ἕνα πλῆθος μικρούτσικοι εργάτες-χτίστες, σοβατῆδες, μαραγκοὶ και καθέτης, που καθένας τους δεν ἦταν μεγαλύτε-

ρος από μέλισσα — κι' άρχισαν νά εργάζονται άμέσως μόλις είδαν φώς. Έστησαν σκαλωσιές, γκρέμισαν τοίχους, έχτισαν άλλους, πρόσθεσαν κάμαρες, άφησαν διαδρόμους, άνοιξαν πόρτες και παράθυρα, και σέ λίγες ώρες τὸ σπίτι τῆς φτωχῆς χήρας έγινε άγνώριστο. "Οχι βέβαια παλάτι, αλλά ένα άρκετὰ μεγάλο και πολὺ ώραίο σπίτι, όπου ἡ μητέρα κι' ὁ γιὸς μπορούσαν νά κάθονται με άνεση κι' εὐχαρίστηση. "Ακόμη και τὸ περιβόλι οἱ εργάτες ἐκείνοι τὸ μεγάλωσαν ἀφοῦ γκρέμισαν τὸ μαντρότοιχό του και τὸν ξανάχτισαν μακρύτερο. "Επειτα ξαναμπήκαν στὴν ταμπάκαρα.

“Ο Γιαννάκης ἔβλεπε ἐκστατικὸς αὐτὸ τὸ θαῦμα. Κι' ἡ Καλοκυρά πά-λι τοῦ εἶπε :

— Μεταχειρίσου και τάλλα δῶρα τῶν Πνευμάτων τοῦ βουνοῦ. Μὲ τὸ κρεμμύδι ποὺ σοῦ χάρισε ὁ Γίγαντας μπορεῖς νά ἔχῃς ὅ,τι θέλεις, και τὸ νύχι τοῦ Γάτου θὰ διατηρῇ τὴν υγεία σου και τὴ νεότητά σου. Θὰ εἶσαι εὐτυχισμένος. Γεῖά σου, καλὸ μου παιδί.

Κι' ἡ Καλοκυρά ξαναρίλησε τὸν Γιαννάκη και χάθηκε.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Ο ΧΙΟΝΗΣ ΔΙΗΓΗΜΑ

“Ο Χιονῆς δὲν ἦταν, ἔπως θὰ νόμιζε κανεῖς, ἓνα ἄσπρο μαλλιαρὸ γατάκι τῆς Ἀγούρας, οὔτε ἓνα Λουλοῦ με μύτερὸ μουσοῦδι. Ἦταν ἓνα κάτασπρο μικρὸ κουνελάκι με μάτια ρουμπινιά. Ἡ μύτη του, ποὺ ἔμοιαζε με ροδόφυλλο, ἦταν πάντα σὲ κίνησι μυρίζοντας δεξιά κι' ἀριστερά. Εἶχε ἀκόμη μιὰ οὐρίτσα τόση δά, ἓνα μικρὸ δείγμα οὐράς, ὅπως τοῦλεγε ἡ κυρία του. Μὰ ἐκεῖνο ποὺ ἦταν δυσανάλογο στὸ μικρὸ αὐτὸ πρᾶγματάκι ἦταν δυὸ αὐτάρκες μεγάλες, τεντωμένες ψηλὰ σὰν κερατὲς ραδιοφώνου, ποὺ κουνιόντουσαν ἀστεία παρακολουθώντας τὰ ἡχητικὰ κύματα. Ἦξερε πολλὰ πράγματα ὁ Χιονῆς ποὺ σ' ἔκαναν νά τὸν ἀγαπᾷς. Ἦξερε νά στέκεται στὰ πίσω του πόδια σουζᾶ, γιὰ νά σοῦ ζητήσῃ νά τὸν πάρῃς ἀγκαλιά. Κι' ὅταν τοῦ γινόταν τὸ χατήρι ἔχωνε τὸ μουσοῦδι του στὸ λαιμό σου και σ' ἔγλυφε με τὴ γλώσσα του τὴν ὑγρὴ και ζεστὴ. Ἦξερε νά τρέχῃ στὸν κῆπο σὰν τρελλός, πηδώντας και τινάζοντας τὰ πίσω του πόδια στὸν ἀέρα σὰν νά πατοῦσε σ' ἀναμέ-να κάρβουνα.

Ἐκανε σάλτα ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ, χωνόταν στὸ κοτέτσι και τρώμαζε τῆς κότες. Κι' ὅταν κουραζόταν στρωνόταν ξαφνικὰ φαρδύς-πλατὺς χάμω λὲς και τοῦρθε συγκοπή. Καθόταν ἔτσι ὥρες λαχανιάζοντας και μισανόγοντας τεμπέλικα τὰ μάτια στὴ λιακάδα.

Ἀκουγε τ' ὄνομά του και τὸ σφύριγμα ὅταν τὸν φώναζαν νά τὸν τᾶγίσω μαρουλόφυλλα, ποὺ ἦταν τὸ πειὸ ἀγαπημένο του φαγητό.

Δὲ φοβόταν τίποτα. Οὔτε τὴν Ντούλ-

τη, τὴ μαύρη σκύλλα, ποὺ γαυγίζει ἔτσι ἄγρια, ὥστε τὸ μικρὸ μπακαλό-πουλο ποὺ φέρνει τὰ ψώνια, δὲν τολ-μαίει ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα παρὰ φωνάζει «πιάστε τὸ σκυλί». Και πρέπει νά πάῃ κάποιος νά τὴν κρατήσῃ. Ὁ Χιονῆς πῆγαινε και ξαπλωνόταν κον-

τά της στὸν ἥλιο. Ἐκείνη μαύρη και πελώρια αὐτὸς κάτασπρος και τόσο μικρούλης.

Κι' εἶναι περίεργο πῶς ἡ Ντούλ-τη δὲν τὸν πείραζε, αὐτὴ ποὺ δὲν ἄφηνε νά φωνῇ οὔτε μουστάκι γάτας στὸ βροῦνί της ποὺ εἶχε γιὰ σύνο-ρα τοὺς τοίχους τῆς μάντρας. Ἀπὸ τὴν πρώτη φορὰ ποὺ τὸν εἶδε πλη-σίασαν σιγά-σιγὰ ὁ ἓνας τὸν ἄλλον και μυρίστηκαν πολὺ μύτη με μύτη. Ὁ Χιονῆς δὲν ἔδειξε καθόλου φόβο. δὲν κούνησε οὔτε τὸ ἓνα του αὐτί. Φαίνεται ἡ Ντούλτη ἐξετίμησε δεόν-τως τὸ θάρρος τοῦ μικροῦ και τὸν πῆρε ὑπὸ τὴν προστασίαν της.

Δὲ φοβόταν ἀκόμη νά περπατᾷ πάνω στὸ πηγάδι και νά με κάνη νά τρομάζω πῶς θὰ ξεφύγῃ τὸ σκέπα-σμα και θὰ πέσῃ μέσα. Μπα! ἐκεῖ-νος μ' ὅλη του τὴν ψυχραιμία ἔχωνε τὴ μύτη του στὶς χαραμάδες, ρέμβι-ζε, ἐξήταζε τίς λεπτομέρειες τῆς ἀ-

λυσίδας και καθρεφτιζόταν στὸ λίγο νερὸ ποὺ εἶχε ὁ κουβάς.

Δὲν φοβόταν οὔτε τὸ χέρι μου ποὺ τοῦ κουνούσα ἀπειλητικὰ, κάνοντας πῶς θὰ τὸν δείρω, ὅταν μοῦ ἔτρωγε τὰ λουλούδια. Γιατί ποτὲ δὲν τὸν εἶ-χε δείρει κανεῖς, ἦταν τόσο χαριτω-μένος ἀκόμη κι' ὅταν μασουλοῦσε τὰ πράσινα φύλλα. Γύριζε σὰν οἰκοδε-σπότης μέσα στὸν κῆπο με τὸ μαλα-κὸ ἄσπρο γουναρικό του ποὺ φρόντι-ζε πάντα νά τὸ ἔχῃ τῆς ὥρας.

Ἦξερε πολὺ καλὰ νά κάνῃ τὴν τουαλέττα του ὁ Χιονῆς. Καθόταν σουζᾶ και γλυφόταν σὰν τὴν γάτα. Ὅπου δὲν ἔφτανε ἡ γλώσσα του πλε-νόταν με τὰ χέρια του, σὰ μικρὸ ἄν-θρωπάκι ἔπλενε τὸ μουτράκι του με τὰ δυὸ του μπροστινὰ πόδια, ὕστερα κατέφαζε τίς αὐτάρκες του και τῆς ἔ-πλενε κι' αὐτές.

Ὅταν δὲν πῆγαινε νά τὸν βρῶ στὸν κῆπο χωνόταν αὐτὸς μέσα στὶς κά-μαρες και με ζητούσε. Ἐβαζε πρῶ-τα τὴν ἄκρη τῆς μύτης του, ὕστερα τὸ ἓνα του μάτι και ὅταν βεβαιωνόταν πῶς δὲν ἦ-ταν μέσα ἡ γάτα ἔτρεχε με τὸ πηδηχτό του περπάτημα κοντὰ μου.

Τὸ πειὸ ἀγαπημένο μας παιγνίδι ἦταν νά παίζουμε κυνηγητὸ τ' ἀπογέμματα στὸν κῆπο. Ἐκεῖνος πηδοῦσε σὰν ἄσπρη μπάλα, κάνοντας τσα-λίμα ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ. Ὑστερα πῆγαινε στὴ γωνιά ποὺ φύτρωναν τὰ μῶβ δειλινὰ ποὺ εἶχαν τόσο θεριέψει κι' ἔμοιαζαν με θάμνους. Ἐκεῖ μοῦ κρυβόταν. Τὸν ἐνοιωθα, ἀπὸ τὸ σάλεμα τῶν πράσινων

φύλλων, πῶς περπατοῦσε προσεχτι-κά. Και πάντα πεταγόταν ἔξωφρα, σὰν ἄσπρο διαβολάκι, ἀπὸ κεῖ ποὺ δὲν τὸν περίμενα και με τρώμαζε.

Μοῦ εἶχε γίνεῖ τόσο ἀγαπητὸ αὐτὸ τὸ ζῶάκι κι' ὅμως μ' ἔβαζε σὲ φα-σχρίες. Ὅταν τὸν ἄφηναν ἐλεύθερο στὸν κῆπο ἦταν ἡ καταστροφή και τὰ λουλούδια τὰ κίτρινα και κόκκι-να σκυλάκια, ποὺ τὸν στόλιζαν πάν-τα τέτοια ἐποχὴ, δὲν εἶχαν μείνει παρὰ μόνο κοτσάνια, τοὺς εἶχε φάει ὅλα τους τὰ φύλλα, ὅσο ἔφτανε. Κι' ἡ ἀνοίξῃ περνοῦσε, ἤθελα νά φυτέ-ψω καινούρια λουλούδια και συλλο-γίσουν τὸν Χιονῆ. Ἄν τὸν ἔκλεινα στὸ πλυσταριὸ ἔτρωγε τὴν ξύλινη πόρτα γιὰ νά περνᾷ φαίνεται ἡ ὥρα του ἔκανε τὸν μαραγκό.

Δὲν ἤξερα τί νά τὸν κάνω. Ἦθε-λα κάποιον νά τὸν χαρίσω, ἀλλά νά μὴν τὸν σκοτώσουν γιὰ νά τὸν φάνε. Στεπτόμουν πάλι νά τὸν πάρω στὴν

ἐξοχή ποὺ μέναμε τὸ καλοκαίρι και νά τὸν ἀφήσω ἐλεύθερο στὸ δάσος. Ἀλλὰ ἦταν τόσο ἡμερος, τόσο ἄμα-θος ἀπὸ κίνδυνο ποὺ θὰ τὸν ἐπιαναν τὰ πρῶτα σκυλιὰ τῶν κυνηγῶν ἅμα ἄρχιζε τὸ κυνήγι. Τὸν φανταζόμουν κι' ὅλας στὸ στόμα ἐνδὸς πελώριου κυνηγόσκυλου νά τινάζῃ ἀπειλισμέ-να τὰ πόδια του και νά βγάξῃ ἐκείνη τὴν φιλὴ φωνή του, ποὺ ἔμοιαζε με τὸ σύριμο τοῦ κοντυλιοῦ στὴν πλάκα και σήμαινε κίνδυνο. Κι' ἤρθε ὁ Χιο-νῆς μόνος νά με βγάλῃ ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀδιέξοδο. Ἐνα πρῶτ' τὸν γύρευα ἄ-δικα στὸν κῆπο φωνάζοντας «Χιονῆ, Χιονῆ». Ἀρχισα νά φοβάμαι ὅταν ἔδγαλε τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὴν πόρ-τα τοῦ πλυσταριοῦ μὰ δὲν ἤρθε κον-τὰ μου. Πῆγα, τὸν πῆρα στὴν ἀγκα-λιά μου. Ἐβαλε τὸ κεφάλι του στὴ συνηθισμένη του θέση, κάτω ἀπ' τὸ λαιμό μου, και μ' ἔγλυφε με τὴ γλώσσα ποὺ ἔκαιγε αὐτὴ τὴ φορὰ. Και ἡ μύτη του ἦταν στεγνὴ. Κοί-ταξα τὸ φάκ' του, δὲν τὸ εἶχε ἀγγί-ξει. Τοῦ ἔφερα ἓνα μαρουλόφυλλο, ἔτριψε τὴ μουρίτσα του πολλές φορές ἀπάνω του, με κοίταξε με τὰ ρουμπι-νιά του μάτια, μὰ δὲν τὸ ἔφαγε. Σκέ-φτηκα πῶς ὁ Χιονῆς ἦταν ἄρρωστος και ἤθελα τ' ἀπογέμματα νά πῆγαινε νά ρωτήσω τὴν κυρία ποὺ μοῦ τὸν χάρισε τί νά τοῦ κάνω. Μὰ τὸ μεση-μέρι ἤρθαν και μοῦ εἶπαν πῶς πέθα-νε. Τὸν βρήκαν ξαπλωμένο στὸν ἡ-σκίο τῆς μυγδαλιάς. Ἐκεῖ ποὺ πῆ-γαινε και ξαπλωνόταν κάθε μεσημέρι γιὰ νά ξεκουραστῇ, ἀφοῦ εἶχε κάνει ἄνω κάτω τὸν κῆπο ἀπ' τὰ τρεχα-λητά του.

Εἶπα νά τὸν σηκώσουν. Δὲν ἤθε-λα νά δῶ ἀκίνητο και ἄψυχο αὐτὸ τὸ μικρὸ ζῶάκι ποὺ ἦταν πάντα ὀλο ζῶῃ και παιγνίδι. Και λυπήθηκα τόσο πολὺ τὸ μικρὸ κουνελάκι ποὺ ἦταν ἄσπρο σὰν τὸ χιόνι και πέθανε με τίς πρώτες ζέστες τοῦ καλοκαι-ριοῦ.

ΦΩΤΑ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

Ο ΣΑΤΑΝΑΣ ΝΑ ΠΑΗ... ΣΤΟ ΔΙΑΒΟΛΟ!

Στὴ βάπτισή, καθὼς ξέρετε, ὁ πα-πὰς ρωτᾷ τρεῖς φορές τὸν ἀνάρδοχο (νουνό) : «Ἀπετάξω τῷ Σατανᾷ ;». κι' αὐτὸς πρέπει νάπαντᾷ κάθε φο-ρὰ : «ἀπεταξάμην», ποὺ ὁ ἴδιος ὁ παπὰς τοῦ τὸ ψιθυρίζει. Πολλοὶ ἄν-θρωποι τοῦ λαοῦ, ποὺ δὲν ξέρουν τὴ λέξῃ, οὔτε τὴν ἀκούε καλά, ἀπαν-τοῦν με στόμφο «ἀποταξάμενος !».

Ἀλλὰ κάποτε κάποιος νουνός, ἐν-τελὼς ἀγράμματος, τὴν πρώτη φορὰ ποὺ τὸν ρώτησε ὁ παπὰς : «ἀπετάξω

τῷ Σατανᾷ ;» ἀκουσε : «νὰ πετάξω τὸ Σατανᾶ ;» και βιάστηκε νά ἀπαν-τήσῃ με τὴ μεγαλύτερη προθυμία :

— Χά-χά ! (δηλαδὴ ναί).

Και πάλι ὁ παπὰς :

— «Ἀπετάξω τῷ Σατανᾷ ;»

Και πάλι ὁ νουνός, ἐντονότερα :

— Χά-χά !

Τὴν τρίτη φορὰ ὁ ἄνθρωπος ἐθῶ-μωσε. Μὰ ἦταν και νά τὸν ρωτοῦν και νά τὸν ξαναρωτοῦν ; Και φώνα-ξε χειρονομώντας ζωηρά :

— Πέταχ' τον, παπά μου, νά πάῃ... στὸ Διάβολο !

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Ο ΚΟΥΚΟΣ

— ΕΝΑ ΔΡΑΜΑ —

Στὸ ἀνοιξιὰτικο περιβόλι. ἡ Σία καθόταν και διάβαζε μονάχη, Ἐξα-φνα, ἀκουσε ἓνα θρόισμα και ὕστερα ἓναν κρότο, σὰν ν' ἀποσπάσθηκε κά-τι ἀπὸ τὴ φυλλωσιὰ τῆς μεγάλης μουστουλιάς και ἔπεσε χάμω. Τί νᾶταν ;

Σηκώθηκε, ἄφησε τὸ βιβλίο της στὸ σκαμνὶ και πλησίασε με προσφύ-λαξη. Γιατί μιὰ φορὰ εἶχε πέσει ἀπὸ τὸ δέντρο ἓνα μεγάλο πληγωμένο φίδι... Ἀλλὰ ὄχι. Τώρα ἦταν ἓνα πουλί. Ἐνα μεγάλο πουλί με γκριζὰ πούπουλα, σὰν τὸν τρυγονιοῦ, ξαπλω-μένο μπρούμυτα, με τίς φτεροῦγες ἀ-νοιχτές, σὰν ἀναίσθητο ἢ σὰν νά ψυ-χομαχοῦσε.

Ἐπλησίασε ἀφοβα, ἔσκυψε κι' εἶδε : Ἄ, ἓνας κοῦκος ! Στὸν λαιμό του ἦταν περασμένος ἓνας βρόχος. Εἶχε πιασθῇ φαίνεται σὲ καμμιὰ παιδιὰ-στικὴ παγίδα, εἶχε καταφέρει νά ξε-φύγῃ κι' εἶχε πετάξῃ ὥς τὴ μου-σουλιά. Ἀλλ' ἂν εἶχε κοπῇ ὁ ἄδύ-νατος σπάγγος, δὲν εἶχε ὅμως ξε-σφιχθῇ κι' ὁ βρόχος, ὥστε ν' ἀφήσῃ τὸ λαιμὸ ἐλεύθερο ν' ἀναπνέῃ.

Ὁ κοῦκος θ' ἀγωνιοῦσε νά τὸν ξε-σφίξῃ, νά τὸν βγάλῃ με τὰ πόδια του με τὴ μύτη του, μὰ δὲν ἔκαμε τίπο-τα. Ἴσως μάλιστα τραβώντας τὸν σπάγγο, νά τὸν ἐσφίξε περισσότερο. Πνιγόμενος, ὁ δυστυχισμένος, ἔχα-νε ἀπὸ στιγμή με στιγμή τίς δυνάμεις. Δὲν μπορούσε πιά νά στέκεται στὸ δέντρο. Κι' ἔπεσε ἀπὸ κεῖ πάνω ἐ-τοιμοθάνατος.

Ὅλ' αὐτὰ ἡ Σία τὰ κατάλαβε σὲ μιὰ στιγμή. Τὸ πουλί σάλευε ἀκόμα, ἀρα δὲν εἶχε ξεψυχήσει. Τὸ πῆρε ἀ-μέσως στὸ χέρι της, τοῦ ἔλυσε εὐκο-λα τὸ βρόχο τοῦ ἔτριψε ἐλαφρὰ τὸν λαιμό, τοῦ ἀνοίξε τὸ στόμα.

Μὲ τὰ μάτια ἀκόμα κλειστά, ὁ κοῦ-κος ἀρχισε νά συνέχεται. Και γιὰ νά τὸν περιποιηθῇ καλύτερα, νά τὸν

σώσῃ, — ἂν τὸν ἄφηνε ἐκεῖ ἔξω, ἀνί-κανο νά πετάξῃ ν' ἀμυνθῇ. θὰ τὸν ἔ-τρωγε καμμιὰ γάτα — τὸν ἔμπασε στὸ σπίτι και τὸν ἔκλεισε σ' ἓνα μεγάλο κλουβί.

«Ἄμα τὸν κάμω καλά, συλλογι-ζόταν, θὰ τὸν ἐλευθερώσω».

Και τὸν ἔκαμε. Ἡ Σία ἀγαποῦσε πολὺ τὰ λουλούδια και τὰ πουλιὰ. Ἦταν ἡ μανία της. Στὸ περιβόλι, κά-τω ἀπ' τὰ μεγάλα ἢ μικρὰ ὀπωρο-φόρα, ἀνάστανε κάθε λογῆς λουλοῦ-δι, στὴν αὐλὴ εἶχε κόττες, πάπιες, γάλους — χωριστὰ τὰ κουνέλια της — και στὸ σπίτι ἓνα σωρὸ κλουδιά με καναρίνια, φλώρους και καρδερίνες. Εἶχε και μιὰ παμπόνηρη καρακάξα, ποὺ γύριζε ἐλεύθερη με κομμένα φτερά και τίς ἔκανε ἓνα σωρὸ κλε-ψιές και ζημιές.

Ἀλλὰ τὸν κοῦκο πῶς θὰ τὸν κρα-τοῦσε ; Οὔτε σὲ κλουβί μπορούσε νά ζήσῃ αὐτός, οὔτε νά τοῦ κόψῃ τὰ φτερά γιὰ τὰ γυρίξῃ στὸ σπίτι. Ἀ-γριόπουλο. Ἐνα χαριτωμένο ἀγριό-πουλο, ποὺ θὰ τὸ ἄφηνε ἐλεύθερο στὸ ξέφωτο, νά χαρῇ τὴν ἀνοίξῃ και τὴ ζωὴ του μόλις θάβλεπε πῶς εἶχε δυναμώσει και μπορούσε νά μεταχει-ρίζεται τὰ φτερά του.

Τίς πρώτες μέρες, στὸ κλουβί κα-θόταν μουλωμένο. Μόνο νερὸ ἔπινε μονάχο του. Γιὰ νά φάῃ ἔπρεπε νά τὸ πιάνῃ ἡ Σία και νά τοῦ ἀνοίγῃ τὸ στόμα.

Ὑστερα ἀρχισε νά τρώγῃ χωρὶς βοήθεια. Κι' ἐκείνη τοῦ κουβαλοῦσε ἀπ' ὅλα — σπόρους, χόρτα, σκουλή-κια, κρέας ὡς και ψωμί, γιατί δὲν ἤξερε τί μπορούσε νά τρώγῃ ἢ νά πρᾶσιμα ἓνας κοῦκος. Τὸ βέβαιο εἶ-ναι πῶς ὁ φυλακισμένος ἔτρωγε λι-γάκι ἀπ' ὅλα, ἀνόρεχτος πάντα και περίλυπος ὥς θανάτου.

Ἐκοίταζε τὴ Σία σὰν ἐχθρό — κι' ἂς λένε πῶς τὰ ζῶα ἔχουν τὸ ἐνστι-κτο νά γνωρίζουν τοὺς φίλους τους — κι' ἐνόμιζε χωρὶς ἄλλο πῶς τὸ κλουβί ἐκείνο, ὅπου τὸν ἔκλεισαν, ἦταν ἡ συνέχεται τοῦ βρόχου ποὺ τὸν εἶχε πιάσει.

Γι' αὐτὸ, μόλις ἀρχισε νά συνέρ-χεται και νά δυναμίωνῃ, ἀρχισε και τίς ἀπεγνωσμένες προσπάθειες νά ξε-φύγῃ, νά ἐλευθερωθῇ. Ὅλο στὰ σύρ-ματα τοῦ κλουβιοῦ βρισκόταν και τὰ τοιμποῦσε. Ἡ περνοῦσε τὴ μύτη του ἀνάμεσα σὲ δυὸ και πολεμοῦσε νά τ' ἀνοίξῃ γιὰ νά περάσῃ και τὸ κεφά-λι του.

Μὰ τὰ σύρματα ἦταν στερεά, δὲν κουνιόνταν και τὸ φυλακισμένο πουλί πῆγαινε νά δοκιμάσῃ ἄλλα.

«Αμα έβλεπε την Σία, τραβιόταν στο βάθος του κλουβιού και μούλωνε. Έκείνη όμως το παραμόνευε. Τότε έβλεπε τον άγωνά που έκανε για να έλευθερωθώ και μάτωνε ή καρδιά της.

«Το κακόμοιρο, συλλογιζόταν, πώς κάνει! Μά είναι άραγε αρκετά δυναμωμένο για να τ' άφήσω; Η θά πετάξει λίγο και θά πέση πάλι έξαντλημένο, να τó άρπάξη καμμιά γάτα;...».

* *

Τό πρωί εκείνο — είχαν περάσει τρεις ήμέρες σωστές άφότου είχε περιμαζέψει τον κοΐκο — ή Σία σκέφθηκε να δοκιμάσει. Θά του άνοιγε τó κλουβί και θά έβλεπε, αν θά μπορούσε να πετά καλά, ώστε να τó έλευθερώσει ύστερα χωρίς φόβο.

Έκλεισε πρώτα τις πόρτες και τά τζάμια τού μεγάλου παραθύρου. Ένα μόνο είχε ή κάμαρα που έβλεπε πρós τó περιβάλλ. Κί' άπό τó κλειστά, τά καθρόματα τζάμια φαίνονταν τά πράσινα δέντρα κι' ο γαλανός, ο δολόφωτος άνοιξιάνικος ούρανό.

Κατέβασε έπειτα τó κλουβί, τó άφησε πάνω στο τραπέζι τής μέσης, άνοιξε την πορτούλα του και παραμέρισε να ιδώ τί θάκανε ο κοΐκος.

Και τότε έγινε τó δράμα.

Ο κοΐκος, μόλις είδε την πορτούλα άνοιχτή και τή Σία άποτραβηγμένη, θά σκέφθηκε βέβαια πώς ήταν ευκαιρία να τó σκάσει, χωρίς να τόν έμποδίσει ό έχθρός. Γρήγορα, όμως, για να προφθάσει... Είχε στραφή πρós τó φώς, τά δέντρα, τόν ούρανό, την έλευθερία. Κί' έξώρμησε σάν σάιτα.

Δέν λογάριασε όμως τó τζάμι που δέν τώξερε—πουλί τού σπιτιού ήταν; —και δέν φαινόταν. Τό πήρε για άέρα. Και με τή μεγάλη όρμή που πετούσε για να έλευθερωθώ, χτύπησε στο ύπουλο τζάμι—άλλη παγίδα κι' αυτό—κι' έπεσε χάμω αίμόφυρτο, με τή μύτη σπατμένη.

—Α! ξεφώνισε ή Σία.

Έτρεξε σάν τρελλή, τó σήκωσε και τó κοίταξε να ιδώ πόσο κακό είχε πάθει... «Ω ήταν αγιάτρευτο!... Τό άμοιρο πουλί την κοίταξε κι' αυτό με μισόκλειστα λυπημένα μάτια. Τό φοβερό χτύπημα που τού είχε σπάσει τή μύτη, τού είχε τραντάξει και τó μυαλό. Και σέ λίγο ξεψύχησε στα χέρια της.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
(Τής Ακαδημίας Αθηνών)

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMB —

— Συνέχεια από τó προηγούμενο —

— Εδγνωμοσύνη! είπε ο κύρ- Πέτρος, άφου λίγο έλειψε να μάς πεθάνη τó κορίτσι μας! Να τή συγχωρήσουμε, μάλιστα, δέν λέω όχι. Μά να τής χρωστάμε κι' εδγνωμοσύνη, πάει πολύ.

Η κυρά Μαρία όμως έκρινε πιδ σωστά και πιδ δίκαια από τó γιό της και παραδεχόταν πώς χρωστούσε πολλά στη γυφτοπούλα, που δεκαπέντε όλόκληρες ήμέρες δέν έκανε ούτε ένα βήμα έξω από τó χάνι. αυτή που τόσο άγαπούσε τούς δρόμους και την έλευθερία. Έμενε ώρες όλόκληρες καθιστή επάνω στο μεγάλο κρεβάτι, ακούνητη, έχοντας άκουμπισμένη επάνω της την Έμορφία

ταν σχεδόν ακατόρθωτο πράγμα να χωρίσουν τά δύο κορίτσια.

Η κυρά Μαρία προσπαθούσε με κάθε τρόπο ν' άποτραβήξει την Έμορφία από τή γυφτοπούλα και να χαλαρώσει τόν σύνδεσμο των δυο κοριτσιών, μά στάθηκε άδύνατο. Ούτε τά χάνια, ούτε τά δώρα, ούτε τά καινούργια φορέματα και ή ώραία κόκλα που τής άγόρασαν επίτηδες από τó Κατωχώρι δέν ώφέλησαν σέ τίποτε. Η Έμορφία ήταν άμετάπειστη. Δέν ήθελε με κανένα τρόπο να άποχωριστεί τή φιλενάδα της. Και όταν μολαταδιά ήρθε ή ώρα για να στείλουν τή γυφτοπούλα στο Όρφανοτροφείο, ή άπελπισία τής Έμορφίας ήταν άπερίγραπτη. Θέλησε να πά-

Η Μαρία κοίταζε την κοιμισμένη συντροφισσά της...

που ήθελε να κοιμάται στην άγκαλιά τής Μαρίας.

Όπωςδήποτε όμως οι δύο γέροι έκριναν πώς θά ήταν καλύτερο να φύγη ή γυφτοπούλα από τó σπίτι και να τήν κλείσουν σ' όρφανοτροφείο για να πάρη άνατροφή χριστιανική και να γίνη άνθρωπος, αντί να γυρίσει από τó ένα χωριό σ' άλλο παίζοντας τó ντέφι της.

Η άπόφαση πέρθηκε, μά ή πραγματοποίησή της ήταν δύσκολη, τουλάχιστον ώπου ν' άναρρώσει έντελώς ή Έμορφία. Μά αυτή βλέποντας την προθυμία τής φίλης της γινόταν όλο και πιδ άπαιτητική και είχε την άξίωση να τής κάνη ή γυφτοπούλα όλα της τά καπρίτσια και να τήν όπηρετεί σόό κάθε τι. Και άφου άκόμα μπήκε στην άναρρώση και μπορούσε πιδ να εργάζεται κι' αυτή, δέν έννοούσε ούτε τά χεράκια της να βρέξη κι' ούτε καν μιá στιγμή να μείνη χωρίς τή Μαρία. Έτσι φαινό-

μαζί ως τó Κατωχώρι άπ' όπου θά έπαιρνε ή Μαρία τó λεωφορείο. «Ω, πόσο θλιβερός ήταν αυτός ο δρόμος σήμερα. Πού ό καιρός που εύθυμες και γελαστές πήγαιναν οι δυο μικρούλες κάθε πρωί στο σπίτι τού γιατρού για να τούς κάνη τó μάθημα ή μητέρα του.

Ο κύρ Πέτρος έρχόταν από πίσω μαζί με την κυρά Μαρία και οι δυο τους για να κρύψουν τή συγίνησή τους προσπαθούσαν να φαίνονται σκυθρωποί και αυστηροί, μά ή καρδιά τους τó ήξερε τί αισθάνονταν. «Ας είναι, αυτή ή μικρή είχε και τά καλά της. Αν τουλάχιστον μετάνιωαν και γύρευε συγχώρηση και ύποσχόταν πώς...». Και με αυτές τίς σκέψεις κοίταζαν τά δυο κοριτσάκια που τραβούσαν μπρός. Από τά δύο ή Μαρία είχε τó κεφάλι ψηλά, τά φρύδια της ζαρωμένα και τά χείλη της κρέμονταν περιφρονητικά. Η Έμορφία κρεμόταν σχεδόν από τó μπράτσο τής φι-

λενάδας της, δάκρυζε αδιάκοπα και τά δάκρυά της τής θάμπωναν τά μάτια και τήν έμπόδιζαν να βλέπη κι' έτσι σέ κάθε βήμα σκόνταβαν τά πόδια της.

Η Μαρία δέν είχε όμως κανένα σκοπό να ζητήσει συγχώρηση, ούτε καν έβλεπε τó λόγο. Τά παιδιά εύκολα ξεχνούν τά σφάλματά τους. Τόσο είχε μετανιώσει και τόσο είχε λυπηθή για όσα έγιναν εξ αίτίας της, ώστε είχε συγχωρήσει κι' αυτή ή ίδια τόν έαυτό της. Σκεπτόταν μέσα της κι' έλεγε πώς ή κυρά Μαρία κι' ο κύρ Πέτρος έπρεπε να είχαν καταλάβει την μετάνοιά της και να ξέρουν πώς είχε πιδ πάρει την άπόφαση να μήν ξαναρχίση πιδ τίς έκδρομές της κι' έπρεπε άκόμη να νοιώσουν πόσο άγαπούσε την Έμορφία και αυτούς. Άφου λοιπόν τά ήξεραν όλα αυτά κι' όμως τήν έδωχναν, δέν καταδεχόταν κι' αυτή να τούς παρακαλέσει να τήν κρατήσουν. «Όχι, ούτε θά τούς παρακαλέσει, ούτε θά κλάψη, γιατί δέν θά ώφελήσει σέ τίποτε. Μήπως δέν έκλαιγε και ή Έμορφία; Και όμως ενώ τήν άγαπούσαν τόσο πολύ, δέν τούς συγκινούσαν τά κλάμματά της. Και θά τούς συγκινούσαν τής Μαρίας;

Υστερα από λίγο έφτασαν στο Κατωχώρι και μπήκαν μέσα στην εύρύχωρη σάλλα τού χανιού τής Κουκουναριάς, περιμένοντας τó λεωφορείο. Ο γιατρός βρισκόταν κιόλας εκεί για να άποχαιρητήση τή μικρή μάγισσα, όπως έλεγε σ' άστεία τή γυφτοπούλα. Τήν πήρε κατά μέρος και τής είπε με πατρική άγάπη:

— Όπου κι' αν πās, πρόσεχε να είσαι φρόνιμη, να γίνης καλό κορίτσι και... λυπούμαι που δέν είναι έδώ ή μητέρα μου. Μά έσύ ξέρεις να γράφης. Να μάς γράφης τή διεύθυνσή σου να ξέρουμε που μένεις και να είσαι ήσυχη πώς έμεις ποτέ δέν θά σέ ξεχάσουμε... Πάρε τούτο και κρύψε το. Ν' άγοράσης μ' αυτό ό,τι σ' άρέσει... Και ό Θεός μαζί σου, καλό μου κοριτσάκι.

Και ό γιατρός έφίλησε τή γυφτοπούλα, που δάγκωνε τά χείλια της για να μήν κλάψη.

Κλίς, κλάς! Ακούστηκε ό ήχος τού καμτσιτσιού από μακριά και ό κρότος που έκαναν οι τέσσερις ρόδες τού λεωφορείου επάνω στο καλντιρίμι τού δρόμου. Τό λεωφορείο έρχεται. Είναι φορτωμένο ως επάνω, επάνω στη στέγη του είναι δεμένα μπαούλα, δέματα, κοφίνια σκεπασμένα μ' ένα μαύρο μουσαμά. Άπό τά παράθυρά του πρόβαλαν οι επιβάτες τά κεφάλια τους, που μόλις στάθηκε τó

άμάξι εύθως έπήδησαν κάτω και έτρεξαν μέσα στη σάλα τού ξενοδοχείου για να δροσίσουν τó λαιμό του, τόν κατάξερο άπ' τή σκόνη.

Οι ύπηρέτες τού ξενοδοχείου ξεέψαν τ' άλογα που πηδώντας έτρεξαν μέσα τους σ' άχούρι, κι' έξεψαν όλα, ξεφόρτωσαν τίς βαλίτσες και τά δέματα και φόρτωσαν καινούργια και σέ λίγο άκούστηκε ή ήχηρή φωνή τού άμαξά: «Στίς θέσεις σας!» Οι επιβάτες σηκώνονται βιαστικά σφουγγίζοντας τά χείλη τους, ρίχνουν ένα νόμισμα στο τραπέζι και τρέχουν στο λεωφορείο.

Μαζί με τούς άλλους επιβάτες, άνεβαίνει και ό κύρ Πέτρος και φωνάζει τή Μαρία ν' άνεβή κι' αυτή. Μά ή Έμορφία δέν τήν άφήνει τή γεμίζει φιλία, με τó πρόσωπο πλημμυρισμένο από δάκρυα τήν φιλάει και ή κυρά Μαρία, που από μέσα της είναι πολύ λυπημένη και δέν ξέρει αν κάνει καλά ή κακά που δώχνει τή γυφτοπούλα. Η γυφτοπούλα χαμογελάει στο γιατρό, χαμογελάει στην Έμορφία και μέσα από τó κύλισμα τής ρόδας και τó χτύπημα των κουδουνιών, άκούει τούς θρήνους τής Έμορφίας που κλαίει άπαρηγόρητα.

Τό λεωφορείο για πολλή ώρα περνάει από μέρη άγνωστα στη γυφτοπούλα. Τά βουνά γίνονταν όλο και χαμηλότερα και τ' άμπέλια και τά χωράφια διαδέχονταν τά λειβάδια και τά δάση.

Ο κύρ Πέτρος δάγκωνε τó μoustάκι του και καθόταν άμίλητος και ή γυφτοπούλα κοίταζε τά μέρη που

περνούσαν και άναθυμιάταν τά λόγια τού γιατρού και έπιασε τó πουγί που τής είχε δώσει αυτός και τó έχωσε στην τσέπη της.

(Ακολουθεί) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΥΘΟΥΣ ΤΟΥ ΛΑΦΟΝΤΑΙΝ

Ο ΚΟΡΑΚΑΣ ΚΙ' Η ΑΛΕΠΟΥ

«Ο κύρ Κόρακας στά δέντρο
Νά καλοκαθίσω πάει,
Και στή μύτη του κρατάει
Τ' άσπρο πουκάλεσε τυρί.

Η κυρά Άλεπού τόν βλέπει
Κι' από κάτω τριγυρίζει
Τό τυράκι τής μυρίζει
Και τού λέει γλυκά πολύ:

— «Καλημέρα, Κόρακά μου!
Στό δεντάκι θρονασμένος,
Είσαι τριχαριτωμένος
Μέ τά λαμπερά φτερά.

«Αχ πώς ήθελα ν' ακούσω
Μιά φορά τó λάλημά σου,
Θάσαι, αν μοιάζει τά φτερά σου,
Βασίλεις μέσ' τά πουλιά;»

Ο κύρ Κόρακας τά χάνει,
Κι' από την πολλή χαρά του,
Γιά να δείξω κι' ή λαλιά του
Πώς είν' όμορφη πολύ,

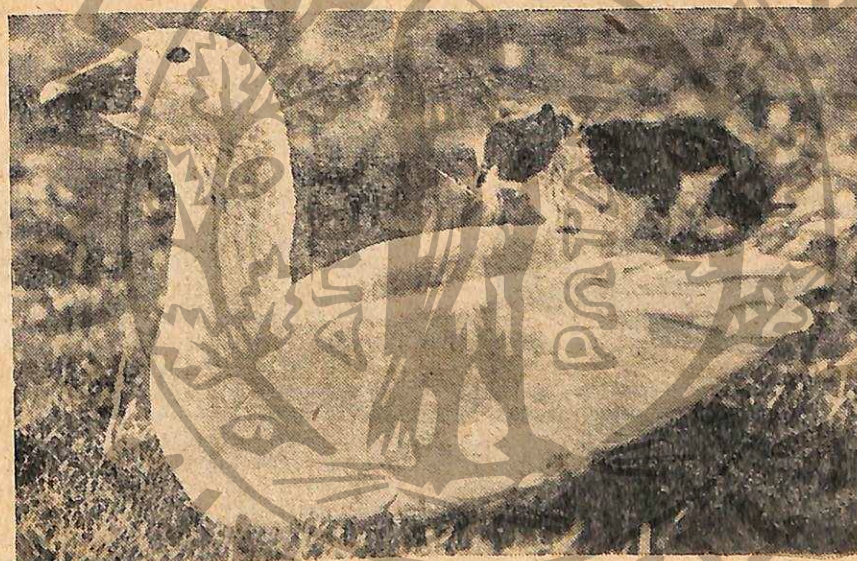
— Κρά-κρά-κράου! ξεφωνίζει,
Και τó στόμα έτσι άνοίγει
Όπου άφήνει να τού φύγη,
Νά τού πέση τó τυρί,

Η Άλεπού τ' άρπά και λέει:
— «Μάθε τώρα, φουκαρά μου,
Πώς οι κόλακες δώ χάμου
Άπ' τίς κολακίες ζούν».

Ντροπιασμένος χάσκει έκείνος
«Είν' άρά πιά!» λέει και σκάνει,
Μά μεγάλον όρκο κάνει,
Πώς ξανά δέν τόν γελούν.

(Παράφραση) ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΗΜΗΡΙΩΤΗΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΖΩΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Μιά πάπια και μιá γάτα, καθισμένη στη ράχη της.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΙΚΡΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

(Βλ. «Διάπλασις» τοῦ 1938, φύλλ. 34)

«Τί σὰς ἀρέσει ν' ἀκούτε στὸ ραδιόφωνο καὶ γιατί;» εἶχαμε ρωτήσει πέρ-
σου τὰ παιδιά.

Ήταν φυσικό, μὲ τὴν σημερινή διά-
δοση τοῦ ραδιοφώνου ἡ ἐρώτηση αὐτὴ
νὰ ἔχη ἐπιτυχία. Δὲν τὸ φανταζόμουν
ὅμως πὼς θὰ εἶχε τόση, ὥστε ἀπὸ «Μι-
κρή» ἢ Κυριακὴ μᾶς νὰ κοντέψη νὰ γί-
νῃ «Μεγάλη».

Καὶ ὅμως τόσες πολλὲς ἦταν οἱ ἀπαν-
τήσεις ὥστε κόντεψα νὰ πελαγώσω καὶ
μόνο χάρι στὴ βοήθεια τῆς ἀδελφῆς
μου Ἀγάπης, πού μὲ βοήθησε στὴν κα-
τάταξη τὰ ἐβγάλα πέρα.

Χωρίσαμε τίς ἀπαντήσεις ἀναλόγως
μὲ τίς προτιμήσεις τῶν παιδιῶν. Καὶ
πρῶτ' ἀπ' ὅλα ἕνας μεγάλος σωρός:
Ἐκεῖνοι πού ἀγαποῦν τὴν μουσική, καί
ἕνας ἄλλος πολὺ μικρότερος: ἐκεῖνοι
στους ὁποίους ἀρέσουν διάφορα ἄλλα
ἀκροάματα.

Ὁ πρῶτος σωρός διαιρεῖται σὲ πολ-
λοὺς ἄλλους μικρότερους, ἀναλόγως
μὲ τὸ εἶδος τῆς μουσικῆς πού ἀρέσει
στὸν καθένα. Καὶ γιὰ ν' ἀρχίσουμε ἀ-
πὸ τὴν ἀρχή, πολλοὶ εἶναι ἐκεῖνοι πού
περισσότερο ἀπὸ κάθε τι ἄλλο τους ἀ-
ρέσει ν' ἀκοῦν... τὸ σῆμα τοῦ
σταθμοῦ. Μάλιστα, ἡ σύντομη ἐκεί-
νη μουσικὴ φράση ἀπὸ τὸν «Τσο-
πανάκο», κάνει τὴν *Τόμπολα* νὰ
νομίξῃ πὼς βρίσκεται «καθισμένη
κοντὰ στὸ βοσκό, ἀνάμεσα στὰ ἔ-
λατα, κοντὰ στὴν πηγὴ μὲ τὸ χρου-
σταλλένιο νερό», ἐμπνέει τὸν *Στέ-
φανο τῆς Δόξης* σὲ σημεῖο ὥστε νὰ
γράψῃ ἕναν δλόκληρο ὕμνο πού ξε-
περνάει τοὺς ὁδούς τοῦ Διαγωνισμοῦ,
καὶ φέρνει μπρὸς στὰ μάτια τῆς
Στέλλας Βιολάντη κοπάδια προβά-
των, καρδάρες μὲ γάλα, γαιοῦρες
καὶ τυριά καὶ τίς θυμίζει τὴ βου-
νίσια ζωὴ πού τόσο νοσταλγεῖ, καὶ
κάνει τὸν *Ταυρομάχο* νὰ νομίσῃ πὼς
ἀκούει τὴ φλογέρα τοῦ Πάνα καὶ ἀνα-
πνέει τὸν μυρωμένο ἀέρα τοῦ βουνοῦ.

Ἐχομε ὅμως καὶ τὴ συνέχεια... τοῦ
ραδιοφωνικοῦ προγράμματος τοῦ σταθ-
μοῦ μας. Μετὰ τὸ σῆμα παίζεται πάν-
τα ὁ ἐθνικός μας ὕμνος. Αὐτὸς βέβαια
ὅποτε τὸν ἀκούσουμε μᾶς ἐνθουσιάζει,
μὰ ξεχωριστὰ μερικὸς μικροὺς πατριώ-
τες, ὅπως τὴν *Μελαγχροινὴ Κυπριο-
πούλα* πού σὲ πατριωτικὴ ἔξαρση ἀναφω-
νεῖ: «Τί ἄλλο μπορεῖ νὰ μὲ γεμίσει μὲ

καὶ ἕνα πλήθος ἄλλοι, πού δὲν μποροῦ
νὰ τοὺς ἀναφέρω ἕναν ἕνα. Τὸ *Ἀγύρι-
στο κεφάλι*, λέει πὼς ἔχει ἀκούσει πολ-
λὲς φορές τὸν ὕμνο, μὰ πάντα τοῦ κεν-
ταίει τὴν πὺλ ἐυλόγητη χορδὴ τῆς ψυ-
χῆς του καὶ τοῦ θυμίζει πάντα πὼς
εἶναι Ἕλληνας. Τὸ ἴδιο λέει καὶ τὸ
Υδαρόπουλο πού ἀναπτύσσει ἐκτενέ-
στερα τὴν προτίμησή του καὶ πού μαζί
μὲ τὸν Ἑθνικὸ ὕμνο ἀγαπᾷ καὶ τὰ πα-
τριωτικὰ τραγοῦδια.

Τὰ τραγοῦδια αὐτὰ τὰ πατριωτικά,
καὶ ἰδίως τὰ ἐμβατήρια εἶναι φυσικό ν'
ἀρέσουν στὰ παιδιά. Ὁ *Ἀνθρωπάκος*
ἐνθουσιάζεται τόσο ἀπὸ τὰ στρατιωτι-
κὰ ἐμβατήρια, ὥστε καὶ τὴν ὥρα ἀκόμη
«πού δὲν ἔχει κέφι γίνεται εὐθυμὸς καὶ
ἀρχίζει νὰ τραγουδῇ». Τὸ *Δενδρὶ* μᾶς
στέλνει μιὰ ἀπάντηση στολισμένη καὶ
μὲ νότες, ἀλλὰ δυστυχῶς στὸ σολφέζ ἔ-
παιρνα πάντοτε 4 καί ἔτσι δὲν ξέρω
νὰ τίς διαβάσω. Ἐπειδὴ ὅμως στὴν
ἀνάγνωσή εἶχα κάπως μεγαλύτερη ἐπι-
τυχία, εἶδα πὼς ἀρέσει καὶ σ' αὐτὸν ἡ
ζωιερὴ καὶ πεταχτὴ μουσικὴ τῶν ἐμβα-
τηρίων. Σὲ μιὰ ἐπιστολὴ πού μοῦ στέλ-
νει χωριστὰ, μὲ παρακαλεῖ νὰ... χάσω

«Πῆρα τὴν πέννα καὶ κάθησα
νὰ γράψω...»

τὴν ἀπάντησή του. Μὰ τέτοια ἐπεισό-
δια μόνο στὶς ὀλίγινες Κυριακὲς συμ-
βαίνουν. Στὴ *Γαλήνη*, ἀρέσουν τὰ πα-
τριωτικὰ τραγοῦδια, πού τῆς φέρνουν
δάκρυα στὰ μάτια καὶ τὴν *Ἀλεξία* ἀ-
ρέσει κάθε μουσικὴ φράση νὰ εἶναι
παιγμένη ἀπὸ Ἕλληνα καλλιτέχνη.

— Ναι μὰ δὲν λέει πὼς τῆς ἀρέσουν
τὰ πατριωτικὰ τραγοῦδια; πὼς τὴν ἐ-
βαλες σ' αὐτὸ τὸ σωρό; πετάχτηκε ἡ
ἀδελφὴ μου ἡ Κική.

— Ἀρκεῖ πού ἡ ἀπάντησή της εἶναι
πατριωτικὴ. Ἡ θέση της εἶναι ἐδῶ,
ἐξήγησε ἡ κυρία Διάπλασις.

— Στὸ σωρὸ αὐτὸν ἀνήκει καὶ ὁ *Γε-
λαστός Ἀντιπλοῦχος* πού τοῦ ἀρέ-
σουν τὰ ἐνθουσιώδη ἐμβατήρια, μὰ καὶ
τὰ λαϊκὰ τραγοῦδια, πού μ' ὅλο πού
δὲν εἶναι καμωμένα ἀπὸ μεγάλους καλ-
λιτέχνες, συχνὰ εἶναι ἀριστουργήματα.

Καὶ ἀπ' αὐτὸν ἐρχόμαστε στὸ μεγα-
λύτερο σωρὸ: Ἐκεῖνων πού προτιμοῦν
τὰ ἑλληνικὰ δημοτικὰ τραγοῦδια. Τὸ
Κερκυραϊκὸ Διαβολάκι λέει πὼς αὐτὰ
τὰ τραγοῦδια τοῦ ἀρέσουν «γιατὶ εἶναι
ἡ μουσικὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ», ὁ
Μελαγχροινὸς Ὀνειροπόλος νοιώθει
ὅλες τίς πατριωτικὲς ἀναμνήσεις νὰ
ξυπνοῦν μέσα του κάθε φορὰ πού ἀ-
κούει τὸ «Γέρο Δῆμο». Ἐπίσης καὶ ὁ
Ἄρης ἀκούγοντας τὰ κλέφτικα τραγοῦ-
δια συγγιᾶται γιατί θυμᾶται τοὺς ἀρ-
ματωλούς, τοὺς κλέφτες, τὸν καιρὸ τῆς

σκληρῆς καὶ τοὺς ἀγῶνες γιὰ τὴν ἐλευ-
θερία. Τὸ δημοτικὸ τραγοῦδι ἐνθου-
σιάζει ἐπίσης τὴν *Καταιγίδα*, τὸν *Σπύ-
ρο Δ. Τόμπο*, πού τοῦ ἀρέσουν καὶ
τὰ θούρια, τὴν *Ὀνειρεμένη Πατρίδα*,
Ἠλέκτρα, τὴν *Μη-μοῦ-ἀπὸν* καί ἕνα
πλήθος ἄλλα παιδιά πού ἄν ἀνέφερα
τὰ ὀνόματά τους θὰ γέμιζε μιὰ δλόκλη-

«Βλέπω τὸν ἀρχιμουσικὸ
νὰ διευθύνῃ».

ρη στήλῃ. Καὶ τώρα οἱ πατριῶτες τε-
λείωσαν.

Ἐρχονται οἱ μουσικοφρεῖς καὶ οἱ
σοβαροί. Ἡ *Μεροσέντες* ψέλνει ἕναν ὕ-
μνο στὴ μουσικὴ ἀναφέροντας τὰ ὠραία
λόγια τοῦ Romain Rolland: «Ἡ
μουσικὴ εἶναι τὸ ἄσπρὸν τῶν αἰώνων καὶ
τὸ ἄσπρὸν τῆς ἱστορίας. Βλασταίνει καὶ
στὴ λύπη καὶ στὴ χαρὰ τῆς ἀνθρωπό-
τητος». «Μουσικὴ! Μουσικὴ! Μουσικὴ-
κή!» φωνάζει τρεῖς φορές ἡ *Δενκὴ*

Καμέλια, πού δηλώνει πὼς ὅταν ἀ-
κούει ὠραία μουσικὴ «αἰσθάνεται
πὼς δὲν εἶναι πιά ἄνθρωπος, μὰ
πλησιάζει στὸ θεῖο». Στὸν *Ὀλυμ-
πιονίκη* φαίνεται παράξενο πὼς ἡ
πάρχων ἄνθρωποι πού δὲν ἔχουν
τὸ ραδιόφωνο ἀποκλειστικὰ γιὰ ν'
ἀκούνε σοβαρὴ μουσική. «Ἄς μὴ
γελάσουν μαζί μου, προσθέτει, ὅσοι
ζοῦν στὴν πρωτεύουσα, ὅπου μπο-
ροῦν ν' ἀκούνε καὶ καλοὺς σολίσ-
τ καὶ καλὰ κονσέρτα. Εἰδὼ στὴν ἐπαρ-
χία εἶναι τόσο σπάνια αὐτὰ, καὶ
μόνο τὸ ραδιόφωνο μπορεῖ νὰ μᾶς
τὰ προσφέρει».

Ἡ σοβαρὴ μουσικὴ, καὶ ἰδίως ἡ
ἐκκλησιαστικὴ ἀρέσει στὴν *Μύρτα Φλώ-
ρη*, καὶ στὸν *Γαβριῆλ* καὶ σὲ δυὸ τρεῖς
ἄλλους: «Ὅταν γυρίζω τὸ κομπὶ καὶ
ἀκούω τοὺς ἴχους τῆς ὀρχήστρας νὰ
πλημμυρίζουν τ' αὐτιά μου, κλείνω τὰ
μάτια μου καὶ νομίζω πὼς βρίσκομαι
στὴν αἶθουσα τῆς συναυλίας» γράφει ὁ
Ἀπόστολος Θεοδόρου. «Μοῦ φαίνεται
πὼς βλέπω τὸν ἀρχιμουσικὸ νὰ διευθύ-
νῃ καὶ ὅταν τελευτήσῃ τὸ κομπὶ μου
ἐρχεται νὰ χειροκρατήσω κι' ἐγὼ μαζί
μὲ τοὺς ἄλλους».

Ἡ σοβαρὴ μουσικὴ καὶ ἰδίως τὸ βιολί
ἀρέσει στὸν *Κυκλῶνα* καὶ στὸν *Χρυ-
σαετὸ* καὶ σὲ μερικὸς ἄλλους. Ἐπίσης
τὸ βιολί, ἰδιαίτερα ὅμως τὸ τσιγγάνικο
ἀρέσει σ' ἕνα πλήθος ἄλλα παιδιά πού
γι' αὐτὸ τὸ λόγο τίς ἀπαντήσεις τους
τὲς ἔβαλα σὲ ξεχωριστὸ σωρὸ.

Ὁ *Ἀδολφ* γιὰ ν' ἀπολαύσῃ τὴν οὐγ-
γαρέζικη μουσικὴ σβύνει τὸ φῶς, κα-
νονίζει τὸν ἴχον, ὥστε ν' ἀκούγεται μό-
νο ἀπ' αὐτόν, παίρνει θέση σὲ μιὰ πο-
λυθρόνα (μπα, κι' ἐγὼ νομίζω πὼς ἀ-
κούει ὁρθός) καὶ τότε τοῦ ἐρχεται στὴ
φαντασία ὁ τσιγγάνος πού «βάζει ὅλη
τὴν ψυχὴ στὸ οὐράνιο βιολί του». Τὴν
ἴδια προτίμησιν γιὰ τὰ «παθητικὰ τσιγ-
γάνικα βιολιά» μὲ λιγότερο ὠραία λό-
για ὅμως ἐκφράζει καὶ ἡ *Εὐάννα* πού
μᾶς σχεδιάζει καὶ τὸ ραδιόφωνό της.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΟΝΟΣ ΚΑΙ ΛΕΟΝΤΗ

Ἐνας γάιδαρος μιὰ μέρα
Βρήκε λιονταριοῦ τομάρι,
Καὶ φορώντας το, ὁ καλὸς σου,
Τριγυρνοῦσε μὲ καμάρι.

Οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ζῶα
Ποῦ τὸν ἐπαιρναν χαμπάρι,
Φεύγανε ὅλοι φοβισμένοι
Τί τὸν νόμιζαν λιοντάρι.

Ἄλλὰ γιὰ κακὴ του τύχη
Σὲ λιγὰ ἀέρας πιάνει
Καὶ φουσώντας ξεφυσώντας
Τὸ τομάρι, τοῦ τὸ βγάνει.

Μὰ σὰν εἶδανε νὰ πέφτῃ
Τὸ τομάρι τοῦ λιονταριοῦ
Πέσαν πάνω του ὅλοι αἰέτως
Καὶ τὸν κἀναν... τ' ἀλατιῶ.

(Κατὰ τὸν Ἀίσωπον)

Πρόμαχος τῆς Ἑλευθερίας [Β]

ΠΩΣ ΔΙΟΡΘΩΘΗΚΑ

Μικρός, εἶχα μιὰ κακὴ συνήθεια:
Γυρίζοντας ἀπ' τὸ σχολεῖο, ἔβαζα κατὰ
γῆς ἕνα μεγάλο βῶλο καὶ διασκεδά-
ζα τὸν κλωτσῶ διαρκῶς, μέχρη πού ἔ-
φθανα στὸ σπίτι μου. Τὸ ἴδιο κι' ἕνας
συμμαθητῆς μου πού σχολούσαμε μα-
ζί. Τώρα τί συνέπειες εἶχε τὸ ἄσχημο
αὐτὸ παιχνίδι γιὰ τὰ κακόμοιρα τὰ πα-
πούσια μας σὰς ἀφήνω νὰ τὸ φαντα-
σθῇτε.

Ἐνα μεσημέρι, γυρίζαμε στὰ σπίτια
μας μὲ γέλια καὶ διασκεδάσαμε πάλι μὲ
τὸ παραπάνω ἀγαπημένο μας παιχνίδι.

Ἀπ' ἔξω ἀπὸ ἕνα καφενεδάκι, καθό-
ταν ὁ ἰδιοκτήτης—ἕνας γεροντάκος μὲ
κάτι μεγάλες μουστάκες—καὶ ρουφούσε
ἡσυχὰ τὸν ναργιλέ του, μισοκλείνοντας
τὰ μάτια του ἀπὸ ἡδονή.

Ξαφνικὰ ὅμως ἀκούστηκε ἕνα δυνατό
«τσάκ!» κι' ὁ γέρος ἀναπήδησε ξαφνια-
σμένος, μὲ κομμένη στὴ μέση τὴν τε-
λευταία ρουφηξία.

Τί εἶχε συμβῇ;
Ἀπολύτως: Μὲ μιὰ ὑπερβολικὰ
ἐπιτυχημένη δική μου κλωτσιὰ ὁ βῶλος
τὴν ἄσχημη μακρὰ καὶ πῆγε καὶ χτύπη-
σε τὸ ναργιλέ τοῦ γέροντ σπάζοντας τὸ
γυαλί, ἀπ' ὅπου χύθηκε ὅλο τὸ νερό

καὶ κόπηκαν ἔτσι ἀπότομα τὰ «γλυ-
γλυ» τοῦ εὐτυχημένου καπνιστῆ.
— Γιάννη! φώναξε αὐτὸς δυνατὰ
στὸν παραγιό του, μόλις συνήλθε καὶ
κατάλαβε τί συνέβη. Γιάννη, τρέξε!
Αὐτός!

Καὶ μὲ κάτι μάτια ἄγρια καὶ γουρλω-
μένα ἔδειξε ἐμένα.

Βλέποντας ἐγὼ τὸν κίνδυνο, τῶβαλα
εὐθὺς στὰ πόδια, κατατρομαγμένος, προ-
σπαθώντας νὰ ξεφύγω ἀπὸ τὴν κατα-
δίωξιν τοῦ Γιάννη.

Γύρισα δυὸ-τρεῖς δρόμους, τρέχοντας
μὲ ὅλη μου τὴ δύναμιν κι' ὕστερα γύρι-
σα καὶ τὸ κεφάλι μου, νὰ ἰδῶ, μὲ τὴν
ἐλπίδα ὅτι θὰ μὲ εἶχε χάσει πιά ὁ πα-
ραγιός τοῦ γέροντ.

Ἄλλὰ πού! Αὐτὸς ἦταν πάντα ἀπὸ
πίσω μου καὶ σὲ λίγο μ' ἔφτασε καὶ μ'
ἔπιασε, ἀλαφιασμένο, ἐλεεινόν...

— Θάρθῃ στὸ σπίτι σου, μοῦ εἶπε.
Θὰ μᾶς τὸν πληρώστε τὸ ναργιλέ!

Φαντασθῇτε τώρα τὴν ἀνησυχία τῆς
μητέρας μου ὅταν μὲ εἶδε «ὕπνo-
δειαν», κατάχλωμο καὶ τρομαγμένο.

— Τί θέλεις; εἶπε στὸ συνοδό μου.
Τί τρέχει;

— Νά, κυρία, αὐτὸ κι' αὐτό.
Καὶ τῆς διηγήθηκα τὰ διαδέξαντα.

— Πόσο κάνει ὁ ναργιλές;
Ὁ Γιάννης εἶπε ἕνα ἀριθμὸ, (δὲ θυ-
μᾶμαι τώρα πιά πόσο).

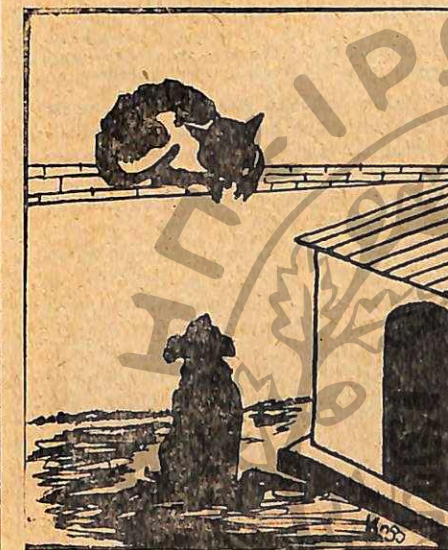
— Νά, πάρε.
Κι' ἀφοῦ ἔφυγε αὐτός, ἱκανοποιημέ-
νος, ἡ μητέρα μου γύρισε σὲ μένα:

— Δὲν σοῦ εἶπα τόσες φορές νὰ περ-
πατᾷς ἡσυχὰ στὸ δρόμο σου; Ὡς πότε
θὰ μὲ συγχίζεις καὶ θὰ μὲ στενοχωρῇς;

— Δὲν τὸ ξανακάνω, μητέρα μου, τῆς
ἀποκρίθηκα κλαίγοντας. Συγχώρα με...

Ἀδολφ [Β]

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Οἱ αἰώνιοι ἀντίπαλοι

Σκίτσο τοῦ Κατασκόπου 33

ΠΡΟΣΟΠΙΚΗ ΖΩΗ

ΜΙΑ ΚΑΛΗ ΠΡΑΞΗ

Εἶναι μῆνας Μάρτιος. Τὰ δέντρα καὶ
ὅλα τὰ φυτὰ ἔχουν βγάλει τὰ φύλλα
τους καὶ λίγα ἀνθὰ. Τὰ πευκάκια ἔχουν
ἀλλάξει τὰ μικρὰ βελονοειδῆ φυλλάκια
τους πού ἔχουν τώρα ἕνα βαθὺ πράσινο
χρῶμα.

Οἱ κάμπιες ἔχουν βρεῖ πλούσια τρο-
φή καὶ πολλαπλασιάζονται πολὺ γρή-
γορα. Μεγάλη καταστροφὴ! Τὰ φύλλα
κιτρινίζουν!

Ὁ Δῆμος ἔκανε ἐκκλήσιν στὴν ομάδα
μας τὴν 1η Πύργου. Κι' ὁ ἀρχηγός μας
εἶπε:

— Τὴ Τετάρτῃ τὸ ἀπόγευμα, πού θὰ
εἴσαστε ἐλεύθεροι, νὰ ῥηθῇτε ἐδῶ μὲ στο-
λή, χωρίς ἑσάρτηματα. «Μιὰ καλὴ
π ρ ἄ ξ η». Σύμφωνοι;

— Ναι! Ναι!

Στὶς τέσσερις ἡ ὥρα τὴ Τετάρτῃ ὁ
ἀρχηγός εἶπε:

— «Ἔσο...

...ἐτοιμοὶ!» ἀπάντησαμε εὐθυμοί!
Τακτοποιηθήκαμε καὶ τραγουδώντας
εὐθυμὰ ἐμβατήρια πήραμε τὸ κεντρικὸ
δρόμο...

— Ἀριστέρα!

Καὶ νὰ τὸ Ἐπαρχεῖο! ὁ πὺλ μαγευτι-
κὸς λόφος τῆς πόλεώς μας καὶ τῆς Πε-
λοποννήσου. Τί ἠθέλαμε ἐκεῖ; Ἀσκή-
σεις; χωρὶς κοντούς; Ἀδύνατον;

Σὲ λίγο ῥθε ὁ δήμαρχος, μᾶς ἔδωσε
κάτι παλιάκι—παράξενα πράγματα!—

καὶ μᾶς εἶπε μὲ λίγα λόγια γιὰ τὴν κα-
ταστροφὴ πού κάνουν οἱ κάμπιες, γιὰ
τὸ Σῶμα μας καὶ πρόσθεσε:

— «... Τὸ καθήκον δὲν τὸ κάνουμε
μόνο στὸν πόλεμο τῶν ὀπλων. Πόλεμος
εἶναι καὶ ἡ ζωὴ. Κατόρθωμα εἶναι ἡ
υπεράσπιση καὶ ἡ βοήθεια...»

Ὁ νομογεωπόνος μᾶς ὁδήγησε στὰ
πάσχοντα δέντρα καὶ μᾶς ἔδωσε ὁδηγίες.
«Ὅλοι οἱ πρόσκοποι τραγουδώντας ἀ-
νεβήκαμε ἐπάνω στὰ κλαριά, ἐκόβαμε
τὰ φύλλα μὲ τίς κάμπιες καὶ τίς ρίχνα-
με στὴ ρετὰ τοῦ δέντρου. Τὰ λ υ κ ὁ-
π ο υ λ α τίς ἐμάζευαν καὶ τίς ἔβαζαν
στὸ κέντρο τοῦ Ἐπαρχείου».

Τὸ βράδυ κοροσασμένοι μαζευτήκαμε
γύρω ἀπ' τίς κάμπιες, ρίξαμε πετρέλαιο
καὶ τίς κάψαμε. Συνταχθήκαμε, πήρα-
με ἀναφορά καὶ μὲ τὸ τραγοῦδι μας φύ-
γαμε. Περνώντας ἀπ' τὸ καφενεῖο τῆς
πλατείας τραγουδάγαμε τὸ στίχο:

Μιά καλὴ πρόση
κάθε μέρα, πούμ-πουμ-πουμ
μιά καλὴ πρόση
κάθε μέρα, πούμ.

Ὁ κόσμος σηκώθηκε καὶ μᾶς χειρο-
κρότησε! Τί χαρά! Ἡ μεγαλύτερῃ ἀ-
ναγνώριση!

Φτάσαμε στὸ καλυβάκι μας. Ὁ κ.
δήμαρχος μᾶς περίμενε ἐκεῖ καὶ μᾶς
εὐχαρίστησε. Κάνανε ὑποστολὴ τῆς ση-
μαίας μας, ἐψάλαμε τὸν Ἑθνικὸ καὶ
Προσκοπικὸ ὕμνο καὶ τέλος τὸ: Καλὴ
νύκτα!

Ἡ καλύτερὴ μου ἡμέρα εἶναι αὐτὴ.
Τὴ νύκτα μοῦ φαινόταν πὼς ἀκούγα:
Τὸ καθήκον του ὁ πρόσκοπος πράττει,
ὅπου χρὲς ἐμπρός τὸν καλεῖ...

Ναυτάκι [Β]

«Σὰν τοὺς Ἀμερικανούς πού ἀκοῦν
τὸ ραδιόφωνο ἀπὸ τὸ πρῶτο...».

θάρος, ἐνθουσιασμό, ἀγαλλίαση, γλυκεῖα
υπερηφάνεια;», τὸ *Γαρόφαλλο*, πού ἀ-
φοῦ διστάζει πρῶτα τί νὰ διαλέξῃ ὕστε-
ρα δηλώνει πὼς ἐκεῖνο πού τὴν συγκι-
νεῖ πάντα εἶναι ὁ Ἑθνικός ὕμνος «πού
οἱ γνώριμες νότες του φερμένους μὲ τὰ
κύματα τοῦ αἵθερα τῆς φαίνονται σὰν
νὰ εἶναι ἡ ἴδια ἡ φωνὴ τῆς πατρίδας»

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΓΑΓΔΑΡΟΥ

Ένας γαίδαρος στο δάσος
Είχε τὰ τριτίκια ακούσει.
Ξετρελλάθηκε στο βάθος
Τῆς καρδιάς του ὁ καυμένος.

— Δὲν μοῦ λένε βρὲ πουλιά μου
Τί νὰ κάνω κι ἐγὼ πρέπει
Ὅμορφη φωνὴ νὰ κάνω
Ἡ νὰ πέσω νὰ πεθάνω.

Τ' ἀποκρίθηκαν: «Δροσοῦλα
Πίνε» καὶ τὸ γαϊδουράκι
Πίνοντας νεράκι μόνο
Ψόφηνεν ἀπὸ τὴν πείνα.
(Κατὰ τὸν Αἴσωπο)

Θρακιώτισσα [Γ]

✱✱

Α Γ Ω Ν Ι Α

Ντάν! Ντάν! Ντάν! Τὸ μεγάλο ρο-
λόι κυτὰ δώδεκα φορές. Εἶναι μεσά-
νυχτα. Ὅλοι κοιμούνται, ἀπ' τὴν μαμά
ὡς... τίς κότες. Μονάχα ἐγὼ δὲν μπο-
ρῶ νὰ κοιμηθῶ.

Μιά ιδέα μὲ βατανίζει καὶ μὲ κάνει
νὰ στριφογυρίζω στὸ κρεβάτι μου.

«Αὐριο θὰ πῶμε στὴ Σκάλα!» νὰ δώ-
σουμε ἐξετάσεις Γαλλικά! Ἐξεταστὰι
θὰ ρθοῦν ἀπ' τὴν Βυρρητὸ ἀποκριστι-
κῶς γιὰ μᾶς. Ἀραγε θὰ ἐπιτύχῃ; Δὲν
θὰ ξεάσω κανένα παραπόταμο τοῦ Ση-
κουάνα; Καὶ στὴν ὁρθογραφία πόσα
λάθη ἄραγε θὰ κάμω;

Αὐτὰ ὅλα τὰ ἐρωτηματικά στριφο-
γυρίζουν στὸ κεφάλι μου καὶ δὲν μ' ἀ-
φήνουν νὰ ἡσυχάσω.

Στὸ τέλος δὲν βαστῶ. Σηκώνομαι ἀπ'
τὸ κρεβάτι καὶ ντύνομαι βιαστικά. Πά-
νω στὸ γραφεῖο μου κόλλες, μολύβια
καὶ πέννες περιμένουν τὴν ὥρα πού θὰ
ξεκινήσω.

Γιὰ νὰ περάσῃ ἡ ὥρα παίρνω τὴν ἴ-
στορία μου καὶ ρίχνω ματιές. Ἀλλὰ οἱ
ὥρες μοῦ φαίνονται αἰῶνες. Ἐπιτέλους
τὸ ρολοὶ κυτὰ ἔξι τὸ πρωτὶ.

Βιαστικά παίρνω τὰ βιβλία μου καὶ
ἀποχωρίζω τὴν μαμά. Φθάνω στὸ σχο-
λεῖο. Ὅλες οἱ μαθητρίες εἶναι ἐκεῖ
γλωπές καὶ μὲ μᾶτια κόκκινα ἀπ' τὴν
ἀγρυπνία, διότι καμιά δὲν κοιμήθηκε.
Ὅλες περᾶσαμε μιὰν ἐριταλικὴν νύκτα,
τὴν ὁποίαν οὐδέποτε θὰ λησμονήσουμε.

Γιρέτα Γκάμπο [Γ]

✱✱

ΦΟΥΣΚΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΑΕΤΟ

Χαρά Θεοῦ! Ἀνοιξή! Δροσιά! Μέρα
φτερισμένη γιὰ ἐκδρομὴ Σύνθησα νο-
ρίς Ἡπια—στὸ πόδι—τὸ γάλα μου καὶ
κατέβηκα τρέχοντας τὴ σάλα. Στὴν
ἐξώπορτα μὲ περίμενε τὸ μικρότερο ἀ-
δέλφι μου.

Αὐτὸ εἶπε σηκωθεί νωρίτερα. Κρα-
τοῦσε στὰ χέρια του τὸν ἀετὸ μᾶς.
Θὰ πηγαίνομε στὸ βουνάκι τοῦ Ἀη-
Παντελεήμονα πῶς ἀπὸ τὰ μεγάλα
κλαδιά γιὰ νὰ τὸν φουσκώσουμε. Ὁ
δρόμος ἂν καὶ ἦταν ὁραίος καὶ ἄλλη
ὥρα μᾶς ἄρρεσε νὰ μένομε ἐκεῖ νὰ κυ-
νηγᾶμε καμιά πεταλουδίτσα, νὰ κό-
ψουμε ἕνα ἀνθάκι, νὰ καθήσουμε στὸ
γεφυράκι καὶ τέλος νὰ παίξουμε κυνη-
γητὸ, μᾶς φάνηκε πολὺ μακρὺς. Ὅλα
ὅμως ἔχουν τὸ τέλος τους. Κι' ἔτσι ἂ-
φοῦ κάναμε ἕνα σταυρὸ καὶ ἀσπαστή-
καμε τὸ εἰκόνισμα τοῦ Ἀγίου, τρέξιμε

1. Πόλις τῆς Κύπρου.

στὴν «πλατεῖα ἁπλά». Ἐγὼ κρατοῦσα
τὸ «τσουκλί» μὲ τὸν σπάγγο κι' ὁ ἀδερ-
φός μου πῆγε νὰ δώσῃ «μπούγιο» στ'
ἀστέρι μας.

Φύσαγε καὶ πῆρε γρήγορα. Σὲ μιὰ
στιγμὴ ἦταν τόσο ψηλά! Τί χαρά! Τὸ
ἔδωσα στὸν ἀδελφόν μου γιὰ νὰ χαρῇ κι'
αὐτὸς τὴ χαρὰ τοῦ «ὀδηγοῦ» ἀλλὰ κι'
αὐτὸς τὸ ἔδωσε σ' ἕνα γερὸ κλῶνο. Ξα-
πλωθήκαμε κι' οἱ δύο στὴ ρίζα τοῦ δέν-
τρου. Κοίταγα τὴν ὁμορφιά τοῦ ἀστε-
ριοῦ ποῦταν ἔργω τῶν χειρῶν μου καὶ...
καμάρινα! Νὰ μπορούσα ν' ἀνέβω κι'
ἐγὼ πὺ ψηλά κι' ἀπ' αὐτὸ!... Τὰ χρώ-
ματὰ τοῦ ὁπῶς ἦσαν ἀπέναντι τοῦ ἡλίου
λαμπύριζαν. Ἦσαν τετραγωνάκια-τετρα-
γωνάκια. Κόκκινα, κίτρινα, πράσινα, θα-
λασσιά. Ἀριστερὰ τὸ μονογράφημά μου
καὶ δεξιὰ τοῦ Γιώργου. Εἶχαν φόντο
τὸ θαλασσὶ τοῦ οὐρανοῦ. Δὲν μοῦ ἔκα-
νε καρδιά νὰ κατεβάσω τὰ μᾶτια μου
στὸ ἀντικρινὸ βουνὸ τὸ καταπράσινο
ἀπ' τὴ φυτὰ. Καὶ στὴν ὁμορφίαν πεδιά-
δα... κοιμήθηκα. Μὲ ξύπνησε ὁ ἀδερφός
μου! Κοιτάω τ' ἀστέρι... κάτω! Ὁ ἡ-
λιος... ψηλά! Τὴν ἔπαθα! εἶπα, κι' ἡ-
θελα νὰ πάω καὶ γιὰ μπάτσο! Τί ὥρα
εἶναι; δώδεκα! Πάμε, ἴως προφτά-
σουμε... Στὸ δρόμο ἀκούσαμε τὸ διαπε-
ραστικὸ σφύριγμα τοῦ τραίνου!

Ναυτάκι [Β]

✱✱

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στὸ σχολεῖο.

— Πῶς κάνει, παιδί μου, ὁ μέλλων
τοῦ νουστάζου!Ὁ Ρόμπερ-Τεύλορ: — Κοιμᾶμαι, κύ-
ριε καθηγητά.

Μυγχάουζεν

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 285ου

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΛΥΣΕΩΝ

Προταθέντος τὴν 2 Ἀπριλίου 1938 πρὸς εὔ-
ρεσιν τῶν λύσεων τῶν εἰς τὰ φύλλα τῆς Διαπλά-
σεως Ἀπριλίου, Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου 1938
δημοσιευθειῶν 246 Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.

(Οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκαστος δνομα τρεῖς
ἀριθμοὶ σημαίνουν: ὁ *πρώτος* τὰς εὐρεθεί-
σας ὁρθὰς λύσεις, ὁ *δευτέρος* τὰς Εὐσημα
λύσεων καὶ ὁ *τρίτος* τὰς Εὐσημα Ἐπιμο-
νῆς, συμφώνως μὲ τὸν Ὁδηγὸν τοῦ Συνδρο-
μητοῦ, Κεφ. Δ', § 25.

Οἱ *Ἰσοτίμοι* ὅλων τῶν τάξεων ἔχουν
τὸ δικαίωμα, οἱ μὲν τοῦ Α' Βραβείου νὰ
δημοσιεύσων τὴν εἰκόνα των ἐπὶ πληρωμῇ
δρ. 40 διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ κλισέ, καὶ νὰγορά-
σουν, ἐντὸς τριμήνου τὸ πολὺ ἀπὸ σήμερον,
(διότι κατόπιν παραγράφεται τὸ δικαίωμα
τοῦτο,) ἕνα οἰονδήποτε θέλουν τόμον «Δια-
πλάσεως» τῶν ἐτῶν 1894—1938 (Β' Πε-
ρίοδος) μὲ ἔκπτωσην δέκα πέντες (15) δραχ-
μῶν. Οἱ τοῦ Β' Βραβείου ν' ἀγοράσουν ὁ-
μοῖον Τόμον μὲ ἔκπτωσην δέκα (10) δρ. καὶ
οἱ τοῦ Γ' μὲ ἔκπτωσην πέντες (5) δρ. (Ἰδὲ καὶ
Ὁδηγὸν Συνδρομητοῦ, Κεφ. Ε' § 6 καὶ 7).

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 15 ἐτῶν καὶ ἄνω, κα-
θὼς καὶ ὅσοι δὲν ἐσημείωσαν ἡλικίαν).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀδολάφ, 238,24,9.

Ἰσοτίμοι: Λένα Χάρη, 232,24,9. Ἐρ-
γάνη, 233,24,9. Δοξασμένο Ἀκρωτήρι, 223,23,9. Γκάλικ, 221,23,9.ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Παπου-
τωμιὰ νὸς Γάτος, 214,22,9. Δευκὴ Κα-
μέλια, 208,21,9.Ἰσοτίμοι: Νηρηίς, 213,22,9. Ἀηδο-
νόλαλη, 210,21,9. Σαρπηδών, 203,21,9. Δροσοῦλα, 219,22,9. Φρανσίνα, 205,21,9.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀδολά Ἰλάνα, 171,18,9.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Πρόμαχος τῆς Ἐλευθε-
ρίας, 146,15,6. Ἀσπρος Γλάρος, 114, 12,6. Μεροσέτες, 128,13,7.ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Δοξασμένο Νη-
σί, 57,6,4. Δουὲ Ὀμπλιγκαντῶ, 80,8,4. Μαρία Καγιὰ, 103,11,5. Φρίντερικ Μάρς, 22,3,4. Ὀλνμπιονίκης, 34,4,2. Παλιὸ Βιο-
λί, 12,2,1. Ἐξερευνητής, 53,6,2. Σκλα-
βωμένο Νησί, 27,3,2. Κυρίαρχος τοῦ Διαπλάσιόκομου, 80,8,9. Μελέαγρος, 59,6,3.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (14 ἐτῶν καὶ κάτω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἡλιοπε-
ρίχτη, 233,24,9.Ἰσοτίμοι: Σκυριανόπουλο, 177,18,8. Μάγκας τῆς Φιλοθέης, 211,22,9. Νεράϊ-
δα τοῦ Δάσου, 214,22,9. Αἴγλη, 222,23,9. Ἄνθος Αὐγῆς, 183,19,9. Αἶνος, 222,23,9. Ἀρνανίαν, 208,21,9. Γαλανομάτα, 210, 21,9. Μόννα Λίσα, 208,21,9. Σίφουνας, 207,21,9.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ξανθὴ Χωριατοπούλα, 170,17,6.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Σπυνητήρι, 127,13,7. Αὐγῆ, 127,13,9. Τηλεγραφόξυ-
λο, 113,12,5.

Ἰσοτίμοι: Ἀγύριστο Κεφάλι, 128,13,7. ΕΠΑΙΝΟΣ: Μικρὴ Βασίλισσα, 94,10, 5. Νύμφη, 86,9,8. Θεοδ. Γ. Μάρκελλος, 76,8,8. Σκανδαλιάρη, 78,8,5.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Μικρὸς Καλ-
λιτέχνης, 41,5,4. Λοχαγὸς Ντοῦφους, 42,5,4. Κυρηνιωτάκι, 26,3,2. Κάου-Μπόυ, 33,4,2. Ζακυνθινούλα, 11,2,1. Μαρία Παπαχριστοδούλου, 1,1,1. Κερκυραϊκὸ Διαβολάκι, 41,5,5. Ἐνδοξον Βυζάντιον, 7,1,1. Ροδοβαμμένη Αὐγούλα, 73, 8, 5. Μάγκας, 27, 3, 3. Ραμνουσία Ἀρτεμῖς, 30,3,2. Σιδηροῦς Δουὲ, 25,3,2. Τάνης Ι. Τσαντίλης, 39,4,2. Ἄνθος τῆς Ἀνα-
τολῆς, 30,3,1. Πασχαλιὰ τῆς Ἀνδρου, 17,2,1.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΤΟΜΟΙ

«ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Οἱ Τόμοι τῆς *Πρώτης Πε-
ριόδου* (1879—1893) εἶναι ὅλοι
ἐξηντηλημένοι.

Ἀπὸ τοὺς σαρανταπέντε Τό-
μους τῆς *Δευτέρας Περιόδου*
(1894—1938) εἶναι ἐξηντηλημέ-
νοι τρεῖς: τοῦ 1896, τοῦ 1908
καὶ τοῦ 1918. Ἐπομένως ὑπάρ-
χουν οἱ σαρανταδύο, ἀπὸ τοὺς
δουόδεκα οἱ Τόμοι τῶν ἐτῶν
1894—1928, μὲ σελίδας 416,
τιμῶνται ἕκαστος, ἄρροφος, δρ.
80. Οἱ δὲ ἐπίλοιποι, τῶν ἐτῶν
1929—1938, μὲ σελίδες 624 ἢ
464, τιμῶνται ἕκαστος, ἄρρο-
φος, δρ. 110.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἕκαστου
Τόμου, πάντοτε ἄρροφου, προ-
σθετέα κατὰ τὴν παραγγελίαν
εἰς τὰς ἄνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐ-
σωτερικὸν δρ. 5, διὰ τὸ Ἐξωτε-
ρικὸν δρ. 35.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθῆναι 42 ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 2 Μαΐου 1939

ΧΑΡΗΤΕ καὶ τὸ σημερινὸ δωδεκασέλιδο
καὶ... ἐσοπαθόντες. Νὰ ἔχετε πῶς μό-
νο χάρις στὸ ἐσοπαθῶμά σας μπορῶ νὰ
βγάλω αὐτὰ τὰ πολυδάπανα φυλλάδια. Καὶ
δὲν πρέπει νὰ σταματήσῃ, γιὰ νὰ βγοῦν
τακτικά καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἔξι ὥς τὸ τέ-
λος τοῦ χρόνου. Κατόπι θὰ ἰδοῦμε. Γιὰ τὸ
1940 μπορεῖ νὰ γίνουν ἄλλοι, καλύτεροι
συνδυασμοί. Αὐτὰ καὶ καλὸς σας Μᾶς.

Πολὺ καλοὶ οἱ βχθμοὶ σου, Μυρτὸ. Μόνο
τῶν Νέων Ἑλληνικῶν πρέπει νὰ ὑψωθῇ
γιὰ τὸ ἐργάσιμο δὲν μὲ νοιάζει καὶ τόσο...
Εἶδα τί ὥρατα πὺ πέρασε τὸ Πάσχα στὴν
Ἰδρα. Χρωματιστὰ σκίτσα δὲν μποροῦν
νὰ δημοσιεύσων γιὰ τὴν φωτογραφοῦν-
ται. Τὸ κομμάτι σου θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ
οσιρὰ του.

Θὰ προσέχω, *Κόμην φὸν Σπέε*, νὰ μὴ
γίνεταί λάθος στὸ ψευδώνυμο. Γιατὶ ἀπὸ
τοὺς δύο ἐνδόξους ναυάρχους, ἄλλος ὁ κόμης
φὸν Σπέε, κι' ἄλλος ὁ φὸν Σπέερ. Ἀς τὸ
μάθουν καὶ τὰ Διαπλάσιόπουλα γιὰ νὰ μὴν
τοὺς συγχέουν, κι' ὅταν βλέπουν *Σπέε*, νὰ
μὴ νομίζουν πῶς εἶναι τυπογραφικὸ λάθος.
Ὁ Ἀνανίας ἐτοιμάζει τὴν «Κυριακὴν». Ἐν-
νοια σου, δὲν εἶναι πᾶς τεμπέλης οὔτε...
γέρας. Γερνᾷ ποτὲ ὁ Ἀνανίας; «Χίλια
Μύρια» δὲν γράφει συχνά, γιὰ τὴν ἔγραψε
στὴ δσα ἤξερε. Τώρα κάπου-κάπου μαθαί-
νει κανένα καινούργιο.

Δὲν μοῦ κακοφαίνεται καθόλου, Ἀρτα-
νίαν, πὺ βάλθηκες νὰ πάρῃς τὸ ρεκόρ τοῦ
Σίφουνα στὴν Ἀλληλογραφίᾳ! ἔκλεινε
μπορεῖ νὰ τοῦ κχοφανῇ... Χαίρω πὺ δὲν
θᾶλλᾶξες ποτὲ ψευδώνυμο, ἀφοῦ μ' αὐτὸ
ἔγινες γνωστός, οὔτε σὲ μέλει ἂν σὲ ἀπο-
κάλυψαν. Θὰ διαβίσω στὸν *Μιχαὴλ*
Στρογγώφ τὰ συλλογητικὰ σου, ἂν καὶ
θὰ ἦταν πὺ εὐγενικὸ νὰ τοῦ τὰ ἐκφράσῃς
μὲ *Μ. Ἀγγελά*. Τὰ ρητὰ αὐτὰ τοῦ κ. Φαί-
δωνος θὰ τὰ εἶδες βέβαια σὲ κάποιο πε-
ριοδικὸ πὺ τὸν ρώτησε σχετικὰ. Τὸ ἕνα
«ἐχὺς μου ἡ ἀγάπη τοῦ Κοινοῦ» τὸ εἶπε
κάποτε μάλλον γι' αὐτοῦ. Τὸ ἄλλο ὅμως
«Δεῖ ἐργάζεσθαι ἕως ἡμέρας ἐστί», ἀπὸ τὸ
Ἐθαγγέλιο, τὸ εἶχε γραμμμένο πραγματικῶς,
ὅταν ἦταν νέος, πᾶνω ἀπὸ τὸ τρῆκσι τῆς
ἐργασίας του, μπροστὰ του, καὶ τὸ ἐφηρ-
μοζε τότε κυριολεκτικὰ, γιὰ τὴν ἡ-
μέρα ἐργαζόταν, κι' ἄμα βράδυαζε ἔδωκα
περιπατοῦ. Τώρα ἐργάζεται κι' ἡμέρα καὶ
νύχτα...

Στὸ βιβλίο μου, Ἀδολάφ, βλέπω ση-
μειωμένα μόνο δύο κομμάτια σου («Παιδι-
κὴ ψυχὴ» καὶ «Πῶς διορθώθηκα») πὺ ἔ-
χουν ἐγκριθεῖ. Ἐχεις στείλει κι' ἄλλα;
Ὁ Ἐρίφος ἐν μεταφράσει εἶναι παλιὸ εἰ-
δος Ἀσκήσεως πὺ ἔξαναφάνετα κάπου-
κάπου σὺν... κομῆτης. Ἀλλὰ δὲν εἶναι
σωστὸ νὰ τὸ καταγγήσω ὡς ἐ-διδόνη ἐ-
πειθὴ μερικὸν δὲν ἔβρουν ἀρχαῖα ἑλληνικά.
Στὸ Πένταθλο ἡ ἀπάντησι στὴν μεταφράσει
ἀπὸ τὸ ἀρχαῖο ἦταν ὑποχρεωτικὴ. Ὅποιοι
δὲν μποροῦσε νὰ πᾶν τὴν ἔβρου, ἔβρου ὅλο τὸ
Διαγωνισμὸ. Ἀλλὰ ἕνας πὺ διαγωνίζεται
στὴς λύσεις, ἂν δὲν λύσῃ καὶ μὴ Ἀσκη-
σι, δὲν χάνει τίποτα σπουδαῖο.

Σιγὴ, ἔδωσα τὰ χρήματα στὸν κ. Μι-
νῶτο πὺ σοῦ ἔστειλε τὸ τεῦχος. (Ἐγὼ δὲν
στέλνω διὰ μόνον σ' ὅσους ἐρχοῦνται καὶ
τὰ παίρνουν ἀπὸ τὸ γραφεῖο μου). Πραγ-
ματικῶς ἀπ' αὐτὸ τὸ τεῦχος θὰ γνωρίσῃς
πλατεῖαν τὸν ἀγαπημένο σου μὲ κι' ἄγνω-
στὸν σου ἀκόμα συγγραφέα. Ἐκεῖ θὰ ἰδῇς
τὴν βιογραφίαν του, τὸν κατάλογο ὅλων του

τῶν ἔργων, τὸ τί ἔκαμε καὶ τὸ τί ἔγραψε
στὴν πενήνταχρονη φιλολογικὴ του ζωὴ.
Ἀκόμα, σ' ἕνα μεγάλο ἄρθρο τοῦ κ. Δ.
Μάργαρη, θὰ βρῇς ἀνάλυσιν τῶν κυριωτέ-
ρων του ζακυνθινῶν μυθιστορημάτων καὶ
διηγημάτων, σ' ἕν' ἄλλο τοῦ κ. Τέλλου
Ἄγρα θὰ ἰδῇς πῶς ἔστει, πῶς ἐργάζεται
κιτλ. κι' ἄλλα πολλὰ.

Θεοφάνη Δροσιδῇ, πολὺ μ' εὐχαρίστη-
σε τὸ πρῶτον σου γράμμα, σοῦ ἀπαντῶ δ-
μως μὲ τὸνομά σου γιὰ τὸ ψευδώνυμο
πὺ προτείνεις δὲν εἶν' ἐλεύθερο Περιμένω
λοιπὸν ἄλλο κι' ἐλπίζω νὰ μὴ γράφῃς
συχνὰ καὶ ν' ἀναδειχθῇς ἐν' ἀπὸ τὰ καλύτερα
Διαπλάσιόπουλα, ὅπως εἶναι κι' ὁ φίλος
μας πὺ σὲ «ἐσοπαθῶσε». Καλὰ ἔβαν νὰ
μὴ γνῶρίζῃς νωρίτερα, ἀλλὰ καὶ τώρα κά-
θε ἄλλο εἶναι παρ' ἀργά. Ἐἴς τὴν Γ'
εἴς τὴν Ε' τοῦ Γυμνασίου εἶσαι—δὲν
μπορεῖς νὰ διαβάσῃς καλὰ τὸν ἀριθμὸ—
πολλὰ χρόνια ἔχεις μπροστὰ σου γιὰ δια-
πλασιτικὴν δράσει, ἀφοῦ πολλοὶ τὴν ἐξακο-
λουθοῦν καὶ στὸ Πανεπιστήμιο. Τὸ τεῦχος
«Ἐνὸς πούλου» σοῦ ἐστάλη.

Καὶ τὸ δικὸ σου πρῶτον γράμμα πολὺ ὡ-
ρατὸ, *Ἡβὴ Χριστοδούλου*. Δὲν ἐφάντα-
ζόμουν πῶς τὸ φυλλάδιό πὺ ἔστειλα στὸν
κ. Σ. Μ., σ' ἄλλη πόλιν, ἦταν γιὰ σένα.
Σήμερα τὸ μαθαίνω, χαίρω πολὺ γιὰ τὴν
γνωριμίαν σου, καὶ σοῦ ἔξαναστέλνω τὰ φυλ-
λάδια πὺ σοῦ λείπουν. Θὰ πάρῃς βέβαια
καὶ ψευδώνυμο γιὰ νὰ μὴ γράφῃς συχνά.
Εἶσαι μαθητριούλα τῆς Α' Δωδεκά χρονῶν,
ἀλλὰ γράφεις πολὺ καλὰ. Τὰ σέδη μου
στὴ μαμά, τὴν παλιὰ Διαπλάσιόπουλα. Ἀ,
ναί, ἀφοῦ ἀπὸ τόσα κορίτσια πὺ ἔχει ἡ
τάξι σου, μόνο πέντε μὲ παίρνουν, πρέπει
νὰ μὲ γνωρίσῃς καὶ σ' ἄλλα.

Μαρινέλλα, νομίζω πῶς κάνεις κάποια
σύγχυση. Ἄλλος ὁ Διαγωνισμὸς πρὸς σύν-
θεσιν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων καὶ ἄλλος ὁ
πρὸς λύσιν, ἡ Διαγωνισμὸς λύσεων. Μπο-
ρεῖ κανεὶς νὰ λαβαῖν ἕκαστος καὶ τοὺς
δύο, ἢ μόνο τὸν ἕνα. Ἐπομένως ὁ λύτης
δὲν χρειάζεται νὰ εἶναι καὶ συνθέτης, νά-
χη στείλῃς δηλαδὴ καὶ «15 τὸ λιγώτερο»,
Ἀσκήσεις. Ὅχι τὴν 2, ἀλλὰ τὴν 1 Ὀκτω-
βρίου (Ἀνανίον τοῦ ἀποστόλου) ἔχει τὴν
ὀνομαστικὴν του γιορτὴν ὁ Ἀνανίας μας, καὶ
τὴν 29 Φεβρουαρίου, δηλαδὴ καθε τέσσα-
ρα χρόνια, τὰ γενέθλιά του. Ὁ Ἀχάρις
εἶν' ἕνας φίλος σου, δὲν μένει μαζί μας
καὶ δὲν τὸν γιορτάζουμε μετῇ.

Μὰ μοῦ φαίνεται, *Αἴγλη*, πῶς πολλὰς
φορὲς σοῦ ἀπάντησα «στὴν στήλιν τῆς Ἀλ-
ληλογραφίας μου». Ἡ παρατήρησι σου εἶ-
ναι σωστὴ: παλαιότερα στοὺς Διαγωνι-
σμούς μου λάβαιναν μέρος περισσότεροι
ἀπὸ τώρα, καὶ τοῦτο ἐνῶ ὁ ἀριθμὸς τῶν
συνδρομητῶν ἦταν σχεδὸν ὁ ἴδιος. Πῶς ἐ-
ξηγεῖται; Ἰσως ἐπειδὴ στὸ μεταξύ τὰ
περισσότερα τάγρια, ἀπορροφήθηκαν ἀπὸ
τὸν ἀθητικισμὸ καὶ παραμέλησαν τὰ πνευ-
ματικά. Κάποτε ἔκαμα μιὰ Στατιστικὴ καὶ
βρῆκα πῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν κοριτσιῶν πὺ
λαβαίνουν μέρος στὴν κίνησι εἶναι πᾶντα
σχεδὸν ὁ ἴδιος, ἐνῶ τῶν ἀγοριῶν, τὰ τε-
λευταία χρόνια, εἶναι μικρότερος. Κι' ἀπ'
αὐτὸ συμπεραίνω πῶς ἡ ἐπικράτησι τοῦ
ἀθλητισμοῦ ἐπηρέασε τοὺς Διαγωνισμούς
μου. Ἀλλὰ τώρα πάλι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀ-
γοριῶν ἄρχισε νὰ μεγαλύνῃ καὶ σὲ λίγο,
ἐλπίζω, στοὺς Διαγωνισμούς μου θὰ λαβαί-
νουν μέρος ὅσοι καὶ ἄλλοι. Γιατὶ ὁλοένα
ἀναγνωρίζεται πῶς ἀθλητικὰ (σωματικά)
καὶ πνευματικὰ πρέπει νὰ καλλιεργοῦνται
τὸ ἴδιο.

Τὴν 1 Ἀπριλίου ἡ *Νεφέλη* δὲν τὴν πέ-
ρασε τόσο καλὰ. Καὶ πρῶτον, εἶχε τὴν κα-
κὴ ἐμπνευσιν νὰ στείλῃ μιὰ συμπαθήτριάν
της σ' ἕνα καθηγῆτή, τάχα πὺ τὴ ζή-

τοῦσε. «Μπᾶ! ποῖος σ' ἔστειλε;—Ἡ *Νε-
φέλη*.—Γιατὶ, δεσποινίς *Νεφέλη*;— Μὰ
δὲν εἶναι Πρωταπριλιά;— Ἀ, ἔτσι;— Ἀ-
νοίξε τὸ χέρι σου, νὰ φᾶς τρεῖς ξυλιές γιὰ
νὰ μάθῃς πῶς δὲν κάνουν Πρωταπριλιές
μὲ τοὺς καθηγῆτές!»... Ἰσως ἄλλο. Ἡ
Νεφέλη παίρνει τὸ φυλλάδιό μου, διαβά-
ζει τὴν Πρωταπριλιά, τὴν πιστεύει καί...
ἀρχίζει τὰ κλάματα! Τί; ὁ κ. Φαῖδων
ἔφυγε γιὰ τὴν Ἀμερική, ἔκει πὺ περι-
μένε γράμμα σου;...—Ὅχι, μικρὴ μου,
ὁ κ. Φα

